Poštnina plačana v gotovini.
Leto XI., št. 105
Ljubljana, četrtek 8. maja 1930
Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knaflјeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien št. 105.241.

Pred otvoritvijo 59. zasedanja sveta D. N.

Obsežen dnevni red zasedanja – Odgoditev pogajanj razorožitvene konference do jeseni

London, 7. maja. AA. V ponedeljek se prične v Ženevi 59. zasedanje Sveta Lige narodov. Na dnevnem redu bodo večinoma načelna vprašanja. Med drugim se bo razpravljalo o poročilih raznih komisij, o konferenci za carinsko premirje in o predlagani izpremembi statuta Lige narodov, ki naj se spravi v skład z določbami Kelloggovega pakta. Končno bo Svet tudi razpravljal o vprašanju finančne podpore državam, ki bi bile v nevarnosti pred invazijo.

Dne 3. junija se sestane v Ženevi na izredno zasedanje komisija za kolonijalne mandate, ki bo razpravljala o angleškem poročilu.

Ženeva, 7. maja. s. Odgoditev ženevskih razorožitvenih pogajanj na pozno jesen, se more sedaj smatrati za končno veljavno. Razgovori predsednika razorožitvenega odbora Laoudona z v Ženevi navzočimi zastopniki varnostnega odbora, so z majhnimi izjemami potrdili mišljenje, da vlade, ki so zastopane v razorožitvenem odboru, ne kažejo nobene pripravljenosti tako kratek čas po londonski razorožitveni konferenci, pričeti z novimi razorožitvenimi pogajanji.

Zastopniki nemške vlade so izrazili načelne pomisleke proti ponovni odgoditvi razorožitvenih pogajanj ter so opozarjali na to, da bi se moglo ne glede na še manjkajoči sporazum med Francijo in Italijo, pospešiti vsaj še nerešena vprašanja razorožitve na kopnem, vendar pa niso odločno vztrajali na sklicanju razorožitvenega odbora. Laoudon bo sedaj obvestil o jesenskem zasedanju vse države, ki pripadajo razorožitvenemu odboru. S tem se prepušča septemberski plenarni seji Lige narodov določitev datuma sklicanja razorožitvenega odbora, kar bo docela odvisno od poteka borb, ki jih treba pričakovati na septembrskem zasedanju Lige narodov.

Republikansko gibanje v Španiji

Konservativni poslanec poziva kralja naj odstopi – Nadaljevanje dijaških nemirov

Madrid, 7. maja. s. Vplivni bivši konservativni poslanec Gssario Gallarde je imel včeraj v klubu »Atheneum« predavanje o diktaturi, katero je zaključil z izjavo, da smatra z ozirom na sedanji položaj, odstop kralja za brezpogojno potrebo, čeprav je on monarhist, kar bo tudi ostal.

Profesor Unamuno, ki ga je vlada pozvala, naj se vrne v Salamanko, se temu pozivu ni odzval. Te dni bi se morala vršiti predstava njegove gledališke igre. Govori se, da bo vlada prepovedala to predstavo.

Dijaška stavka in izgredi po posameznih mestih se še vedno nadaljujejo, kljub odločnemu nastopanju policije. Vladi generala Berenguerja naklonjeni časopisi javljajo, da ne odgovarjajo resnici vesti nekaterih listov, da je pričakovati v kratkem izpremembe režima in da bo prevzela namesto sedanje vlade poste nova, ki bi bila liberalno republikansko usmerjena.

Kljub tem vestem pa se trdovratno vzdržujejo vesti, da je v kratkem pričakovati velikih izprememb v Španiji in da bi bilo celo mogoče oklicanje republike, ker se je jel nagibati del častniškega zbora k republikancem.

Gandija prepeljejo v Anglijo

Protestna zborovanja indijskih trgovcev – Neresnične vesti o nepokorščini indijskih čet

London, 7. maja. s. Kakor se govori, namerava angleška vlada prepeljati Gandija na Angleško. Vlada ima pravico prepeljati na Angleško one osebe, čijih življenje v ječi bi bilo zaradi velike vročine ogroženo.

London, 7. maja. g. V raznih krajih Indije je danes prišlo do resnih nemirov, tako, da je policija zopet morala rabiti orožje. Najresnejši so bili nemiri v kraju Ranagat, ki leži 60 km od Kalkute.

Bombay, 7. maja. s. Na zborovanju zastopnikov 14 najvažnejših indijskih trgovskih organizacij, je bila sprejeta resolucija, v kateri se protestira proti internaciji Gandija. Obenem se energično pozivlje indijska zbornica trgovcev, naj umakne svoje zastopnike iz bambayske vlade.

London, 7. maja AA. »Reuter« javlja: Oficijelno se kategorično demantirajo vse vesti, da bi bil povodom nemirov v Indiji Maharadski bataljon lahke pehote odrekel pokorščino. Ravno tako se demantirajo vesti, da bi bila policija v Benaresu odrekla pokorščino.

London, 7. maja. AA. Na vprašanje glede na položaj v Indiji je tajnik za Indijo Wedwood Benn prečital na današnji seji številne brzojavke, ki so dospele iz Indije.

V Lahori je množica napadla evropskega narednika, ki je korakal z oddelkom vojakov po cesti. Vojaštvo je bilo prisiljeno streljati in je ranilo 15 oseb. Mesto je sedaj mirno. Po drugi brzojavki je bila policija prisiljena streljati na množico 500 prostovoljcev, ki so vdrli na železniško postajo.

Iz Bengala poročajo, da je bilo davi v Hoogliju in v Howrahu vse mirno. V Chitagongu so bili ubiti 4 demonstranti. Benn je izjavil, da se nanaša to poročilo na nemire, ki so izbruhnili tamkaj pred par dnevi.

Po najnovejšem poročilu iz Bombaya, je položaj v Indiji v splošnem miren. Veliki shod v Bombayu je potekel popolnoma mirno. Dan žalovanja je pričel v ponedeljek in se nadaljeval v torek. Na ozemlju, kjer se nahajajo mlini, dela 44 mlinov. Čete so v stalni pripravljenosti. V Suratu je mirno in nekaj prodajaln je odprtih. Iz Burme poročajo, da ni bilo v ponedeljek in v torek nemirov. Končno je Benn izjavil, da ni prejel še potrdila o potresu v Burmi.

Ostavka guvernerjev Besarabije in Erdeljske

Besarabski guverner Moldovan je bil baje med vojno dezerter; Erdeljski guverner Dubrescu pa je obtožen zaradi korupcije

Bukarešta, 7. maja. p. Tu je izzvala veliko senzacijo demisija guvernerjev dveh največjih in najvažnejših rumunskih pokrajin in sicer guvernerja Besarabije Moldovana ter guvernerja Erdeljske Dubresca.

Ostavka Moldovana je v zvezi z obtožbo ki je izšla iz vojaških krogov, da je bil v času vojne dezerter, zaradi česar so vsi generali in vodilni krogi rumunske vojske odklonili, da bi sodelovali z njim pri proslavi 10 letnice zedinjenja Besarabije z Rumunijo.

Guverner Dubrescu pa je podal svojo ostavko zaradi spora z ministrstvom za kmetijstvo. Bil je namreč obdolžen, da je svoječasno kot državni podtajnik v tem ministrstvu izdajal nezakonite koncesije svojim prijateljem trgovcem.

Javnost zelo nestrpno pričakuje imenovanja novih guvernerjev. Imenujejo se že številni kandidati, vendar pa še ni gotovo, kateri od njih bo imenovan.

Maršal Joffre hudo obolel

Pariz, 7. maja. h. Maršal Joffre je težko obolel. Po njegovem povratku iz južne Francije, so ga morali iz vlaka nesti v avtomobil. Joffre je 78 let star.

Henderson se sestane z Briandom

Pariz, 7. maja. AA. Henderson se bo na svojem potovanju v Ženevo na zasedanje Sveta Društva narodov sestal v petek v Parizu z Briandom. Briand odpotuje v Ženevo v nedeljo.

Razpust kanadske zbornice

Ottawa, 7. maja. AA. V kratkem bo razpuščen kanadski parlament. Splošne volitve bodo v jeseni.

Revizija madžarsko-čsl. trgovinske pogodbe

Praga, 7. maja. g. Odgovor madžarske vlade na poziv češkoslovaške vlade, naj bi se zastopniki obeh držav z ozirom na pripravljalne ukrepe glede agrarnih carin sestali k pogajanjem glede revizije trgovinske pogodbe, je prispel v Prago. Madžarska je vzela češkoslovaško sporočilo na znanje ter je izjavila, da je pripravljena v svrho uveljavljenja teh carinskih izprememb pogajati se o reviziji sedanje trgovinske pogodbe, da se prepreči odpoved te pogodbe. Madžarska vlada je izjavila svojo pripravljenost, pričeti pogajanja še koncem maja v Pragi ali v Budimpešti. Ob tej priliki bo Madžarska mogoče tudi načela vprašanje revizije posameznih industrijskih carin.

TORNADO PORUŠIL VEČ STO HIŠ

Elementarne katastrofe v Severni Ameriki – Čudežna rešitev šolske dece – Žalostna usoda farmerske družine

Dallas, 7. maja. sd. Južne pokrajine države Texas je obiskal zopet strahovit tornado, ki je divjal s tako silovito silo, kakršne prebivalci že davno ne pomnijo.

Vihar, ki je pridivjal povsem nepričakovano, je v nekaj minutah uničil več sto farm in jih izpremenil v puste razvaline. Porušil je tudi trgovski okraj v mestu Nanarro. Tu je pripisovati le srečnemu naključju, da ni pod razvalinami deške šole, ki ji je tornado odnesel streho in porušil prvo nadstropje, našlo smrt več sto otrok, ki so se v poslednjem hipu zatekli v šolske kleti in pritličje. Po vesteh, ki so jih prejeli dosedaj iz Nanarra, je tornado zahteval okoli 50 smrtnih žrtev, večinoma trgovcev, ki so ostali pokopani pod razvalinami svojih hiš.

Nič manj strašno ni gospodaril tornado v mestecu Frost, kjer so dosedaj izkopali izpod razvalin 30 trupel in nad 100 težko ranjenih oseb. Po pripovedovanju prebivalstva sta divjala nad Frostom v presledku 15 minut kar dva tornada, ki sta rušila hiše in podirala drevje, kakor igračke.

V pokrajini Karnes je tornado ubil 29 oseb, 65 pa hudo ranil. Porušil je farmarsko hišo, v kateri je bilo baš pri večerji 9 oseb. Strop nad jedilnico se je vdrl, ter je pri tem ubilo 8 oseb. Slični primeri so se odigrali tudi na mnogih drugih mehiških farmah.

Škodo, povzročeno po tornadu, cenijo na več milijonov dolarjev ter jo zaenkrat še ni mogoče točno ugotoviti. Vlada je poslala v nesrečne pokrajine večje oddelke vojaštva in sanitetna letala, ki so prinesla prebivalstvu prvo zdravniško pomoč. Po dosedanjih ugotovitvah je zahteval vihar nad 80 smrtnih žrtev, poleg več sto težko ranjenih oseb, ki leže v preobloženih bolnicah in zasebnih poslopjih.

Newyork, 7. maja. s. Gozdni požari na ozemlju države New Jersey postajajo vedno bolj katastrofalni. Približno 200 bivališč je zopet postalo plen požarov. Pri gašenju je bilo ranjenih nad 100 oseb. Položaj je otežkočen zlasti zaradi velike vročine zadnjih dni. Poleg tega brijejo močni vetrovi.

Newyork, 7. maja. g. Na vzhodu Zedinjenih držav je začel padati toliko zaželjeni dež, tako da so večinoma ugasnili gozdni požari.

Enajsti dan procesa

Zaslišavanje Albina Gasparca in Ivana Prpića – Tudi ta dva obtoženca zanikata krivdo in preklicujeta svoje izpovedi med preiskavo

Beograd, 7. maja p. Pred državnim sodiščem za zaščito države se je danes že 11. dan nadaljevala razprava proti članom zagrebške teroristične organizacije. Danes sta bila zaslišana dva obtoženca, Albin Gasparac in Ivan Prpić. Tudi ta dva sta danes zanikala vsa dejanja, ki ju jih dolži obtožnica in ki sta jih v preiskavi večinoma že priznala.

OBTOŽENEC ALBIN GASPARAC

10-letni trgovski pomočnik, je nastopal zelo cinično, dočim je Ivan Prpić, 19-letni dijak prava, ki je iz bogate rodbine in dobro vzgojen, napravil vtis pohlevnejšega človeka.

Gasparac je glede na obtožbo, da je bil član teroristične organizacije, izjavil, da ni bil nikdar v kaki taki organizaciji.

Predsednik: Ali se čutite krivega?

Gasparac: Niti najmanj.

Predsednik: Ali ste bili član teroristične organizacije?

Gasparac: Nisem bil in tudi mi obstojala.

Nadalje je obtoženec izjavil, da pozna Bernardića samo na videz. Hadžija in tovariše pa samo površno. Absolutno oporeka, da bi imel kaj opraviti s peklenskim strojem, ki bi se imel postaviti v »Jugoštampi« v Zagrebu.

Predsednik: Morda ste imeli opraviti s »praskalico« kakor vi pravite?

Gasparac: Niti to ne.

Predsednik: Ali niste morda delali šal s temi predmeti?

Gasparac: Ne ljubim takih šal.

Nato so se čitali zapisniki o prejšnjih zaslišanjih, v katerih je obtoženec priznal, da ga je Franekić zagovarjal, naj stopi v organizacijo, ki bi pripravljala demonstracije. Priznal je takrat tudi, da je prejel od Franekića revolver in da je prenašal peklenski stroj. Vse te svoje prejšnje izpovedi je danes preklical. Prav tako je zanikaval, kar je izpovedal v konfrontaciji s Franekićem in Paveriem. Ostal je do konca svojega zaslišanja drzen, tako da ga je moral predsednik opomniti, naj se zaveda, da se nahaja pred sodiščem.

OBTOŽENI IVAN PRPIČ

je izjavil, da ni kriv in da se ne čuti krivega. Izpovedal je, da ni bil član nobene organizacije, ki bi se bavila s terorističnimi dejanji. Na prvem sestanku so bile samo štiri osebe.

Predsednik: Katere?

Prpić: Hadžija, Mocnaj, Franekić in jaz.

Predsednik je nato pozval obtoženca, naj pove, kako so potekali dogodki.

Prpić je pričel pripovedovati, bil pa je zelo nervozen in razburjen, zaradi česar so mu ponudili čašo vode. Izpovedal je, da ni nikče pripravljal atentatov, da zato niso imeli sredstev in da so hoteli samo demonstrirati. O atentatih na posamezne osebe se niso niti razgovarjali. Ljudem take vrste bi se tudi nikdar ne hotel pridružiti. Njihovi skupni prijateljski sestanki niso imeli značaja organizacije. Sklenili so samo, da bodo demonstrirali s pomočjo praskalic.

Predsednik: Ali poznate učinkovitost takih praskalic?

Prpić: Ne.

Predsednik Ali poznate njihovo vsebino?

Prpić: Prav tako ne. Jaz sem pravnik in se na to ne razumem.

Prpić je nadalje izpovedal, da se je dogovarjal z ostalimi tovariši samo o tem, kako bi s petardo povzročili demonstracijo proti delu Jugoslovenske čitalnice. Na vsa vprašanja zagovornikov, državnega tožilca in predsednika je samo odgovarjal, da ni kriv in da ni bilo nobenih dogovorov o kakem teroriu. Na koncu je zanikal, da bi prejemal denar od Begića in ga izročal dalje za izdelavo in nabavo eksplozivov. Prav tako je zanikal, da bi prejel od Begića 9000 Din, pač pa je priznal, da je manjše vsote prejel od Hadžije.

Ko so mu pokazali peklenski stroj z Zrinjevca, je izjavil, da je pravi. Zatem je obširno pripovedoval o sestankih, ki so jih imeli, kako je bil Hadžija aretiran in kako je po njegovi aretaciji skušal z Bernardićem pobegniti. Opisoval je svoje potovanje in kako si je izposojal denar od sorodnikov v posameznih krajih, dokler ni bil aretiran.

O vseh sestankih, ki so jih imeli, je zatrjeval, da so bili povsem privatnega značaja in da je bil pri delih, ki jih je izvršil, pod sugestijo Hadžije. Zanikal je tudi, da bi sodeloval pri nabavi kabla in pri izdelavi eksplozivov. Priznava samo, da je sodeloval pri demonstracijah.

S tem je bila današnja razprava končana ter nadaljevanje napovedano za jutri.

Razpadanje čeških fašistov

Zanimivosti izza kulis češke strankarske politike — Razkol med Stržibernym in Gajdo — Pred definitivno razsodbo v Gajdovi aferi

Praga, 7. maja. h. Precejšnje zanimanje so povzročile v politični javnosti vesti o zadnjih dogodkih v takozvani ligi poslanca Stříbernega. Kakor znano, so pri zadnjih volitvah pod imenom lige skupno nastopili Stříberny s svojo stranko, tako imenovano radikalno-socijalistično stranko, bivši poslanik dr. Pergler in češkoslovaški fašisti z Gajdom na čelu. Med tem pa so radikalni socijalisti opustili svoje ime ter se sedaj imenujejo enostavno »Liga«. Pod tem imenom so tudi praznovali 1. maj. Fašisti so razcepljeni. Del gre z Ligo, del s češkimi klerikalci, le Gajda vztraja s svojo skupino na popolni samostojnosti fašističnega pokreta. Med to Gajdovo skupino in stranko Štříbrnega se polagoma razvija ljuta borba. Baš te dni se je zgodilo, da je bilo nekaj fašistov izključenih iz organizacije, ker so nastopili in govorili na zborovanjih stranke Štříbrnega. Podoba je, da se bodo fašisti sami razšli ter se pridružili raznim drugim strankam. Čuje se celo, da je razkol med Štříbernym in Gajdom nastal iz tega vzroka, ker se pričakuje ugodna rešitev Gajdove afere, kar znači, da spor v takozvani »gradski« politiki ni več tako oster, kakor je bil in da Gajda popušča. Na današnji seji parlamentarnega obrambnega odbora je obrambni minister Viškovsky na vprašanje, kako stoji revizija disciplinarnega postopanja proti Gajdi, odgovoril, da postopanje še ni končano in da se bo razsodba proglasila brez obširnega ekspozeja. Kdaj bo razglašena, še ni znano.

Poljsko-jugoslovenska tiskovna antanta

Varšava, 7. maja. AA. »Pat« poroča, da je imelo včeraj udruženje poljskih novinarjev skupščino, na kateri so bili sprejeti statuti poljsko-jugoslovenske antante tiska. Za predsednika je bil izvoljen urednik Gilzinski. V upravnem odboru je med drugimi jugoslovenski novinar Mareš, ki je na skupščini govoril o poljsko-jugoslovenskih odnošajih.

Aretacija voditelja sovjetskih muslimanov

Varšava, 7. maja. p. Sovjetska vlada je aretirala vrhovnega muftijo v sovjetski Rusiji Rifat Etin Saveta, najuglednejšega muslimanskega višjega svečenika, ki je tudi podpredsednik muslimanskega sveta v Meki.

Pogreb bolgarskega mitropolita Klimenta

Sofija, 7. maja AA. Mitropolit Klement je bil svečano pokopan v Vraču. Pogrebnim svečanostim so prisostvovali zastopniki kralja, zastopniki bolgarske vlade in številne delegacije, ki so prišle iz vseh krajev Bolgarske. Srbsko pravoslavno cerkev je zastopal niški episkop Dositej.

Uspešna vožnja italijanskih podmornic

Spezzia, 7. maja. AA. Podmornici »Millelire« in »Enrico Toti« sta se vrnili s križarenja po atlantskem oceanu. Prepluli sta 700 milj. 135 ur sta pluli pod morsko gladino. Podmornica Millelire« je ostala pod vodo 36 ur in postavila s tem nov rekord.

Slovanski geografi v Zaječarju

Zaječar, 7. maja. r. Včeraj ob 6. popoldne so došli semkaj udeleženci kongresa slovanskih geografov in etnografov. Na postaji jih je sprejelo meščanstvo z vojaško godbo na čelu. Izletniki so potovali do Prahova s parnikom »Kralj Peter«. V Prahovu jih je čakal posebni vlak, s katerim so nadaljevali svojo pot v Zaječar. Ko je prispel vlak v Zaječar, manifestacij ni hotelo biti konca. Goste je pozdravil predsednik občine, ki se mu je zahvalil za sprejem profesor lvovske univerze Evgen Romer. Tudi med potjo v mesto je občinstvo goste živahno pozdravljalo. Pred spomenikom padlim borcem za osvobojenje so se gostje ustavili in prof. Romer je imel govor, ob koncu katerega je pozval navzoče, naj posvete padlim junakom eno minuto molka. Zvečer je bil gostom prirejen banket v hotelu »Zadruga«. Danes ob 7. zjutraj so udeleženci geografskega kongresa odpotovali v Niš.

Nafta pri Tuzli

Sarajevo, 7. maja. AA. Ban drinske banovine Velja Popović je o priliki inspekcijskega potovanja pregledal dela za izsleditev izvora nafte v planini Majevici. Kraj teh nahajališč je 50 km od Zvornika. Na kraju vrtanja delajo dan in noč in so iz vrtali že 65 m globoko in 120 m daleč. Od vsakega novega kubičnega metra pridobljene nafte pošljejo nekaj v laboratorij v preizkušnjo. Doslej dobljena nafta je izborna za pridobivanje bencina.

Ukinjenje kaznilnice v Beogradu

Beograd, 7. maja. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra pravde in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o ukinjenju kazenskega zavoda v Beogradu. Zakon se glasi:

§ 1. Kazenski zavod v Beogradu se ukinja in preneha poslovati najkasneje s 15. junijem 1930.

§ 2. Minister pravde bo odredil, v kakšne svrhe naj se uporabijo prostori ukinjenega zavoda.

§ 3. Za izvršitev tega zakona skrbi minister pravde, ki je pooblaščen, da predpiše določbe o vseh vprašanjih v zvezi z likvidacijo tega zavoda.

§ 4. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

Smrt zaslužnega generala

Beograd, 7. maja. p. Nocoj je umrl v Beogradu znani general Ljubomir Dubić, ki je bil že dalje časa bolan. Njegov pogreb bo jutri.

Iz inženjerske službe

Beograd, 7. maja. p. Današnje »Službene Novine« objavljajo odlok ministrstva za zgradbe, s katerim se dovoljuje izvrševanje inženjerske prakse inž. Teodoru Bleiweisu-Trsteniškemu.

Dr. Ninčić v Zagrebu

Zagreb, 7. maja. n. Danes je prispel v Zagreb bivši minister zunanjih poslov dr. Momčilo Ninčić. Nastanil se je v hotelu »Esplanade«.

Konvencija v trgovskem prometu z avtomobili

Beograd, 7. maja. AA. Jugoslovenski nacijonalni odbor mednarodne trgovske zbornice sporoča, da je mednarodni odbor za cestne transporte sestavil predlog konvencije o mednarodnem trgovskem prometu z avtomobili. Načrt konvencije bo predložen vsem nacijonalnim odborom, nakar bo z njihovimi opombami izročen svetu Društva narodov v nadaljno razpravo.

Odškodnina za italijansko okupacijo

Sušak, 7. maja. n. Te dni se je pričela v Kastvu konferenca komisije zastopnikov Italije in Jugoslavije, ki bo ugotovila škodo, storjeno po italijanskih okupacijskih četah. Našo državo zastopa inspektor ministrstva socialne politike in narodnega zdravja dr. Krmpotić. Komisija ima rešiti več sto prošenj prizadetih ter bo trajalo njeno delo več dni.

Češkoslovaški mornarji na Jadranu

Sušak, 7. maja. n. Danes so prispeli semkaj bivši avstroogrski mornarji češkoslovaške narodnosti, ki so skupno z Jugosloveni organizirali med vojno znane upore v vojnih lukah Puli, Šibenik in Kotor. Na poziv sokolskega društva Sušak-Reka se je zbralo meščanstvo v obilnem številu k sprejemu na sušaškem kolodvoru. Opoldne so se gostje ukrcali na ladjo ter odpluli proti Boki Kotorski.

Problem naših cest

Zanimiva in važna anketa v Ljubljani — Pred ustanovitvijo banovinskega cestnega fonda — Cestni svet pri banski upravi

Ljubljana, 7. maja.

Na inicijativo ljubljanskega Avtomobilskega kluba se je vršila danes popoldne v klubovih prostorih zelo zanimiva in poučna anketa o problemu vzdrževanja in zboljšanja naših cest. Udeležili so se je poleg predstavnikov avtomobilskega kluba zastopniki vseh zainteresiranih ustanov in korporacij. Med drugimi so bili navzoči za bansko upravo podban dr. Pirkmajer z načelnikom tehničnega oddelka inž. Krajcem in tehničnim inspektorjem inž. Orlom, za ljubljansko mestno občino ravnatelj gradbenega urada inž. Prelovšek, za Celje župan dr. Goričan, za Maribor župan dr. Juvan, za mariborski Avto-klub inž. Dolenc za zvezo industrijcev dr. Golia, za zbornico TOI tajniki gg. dr. Windischer, Ivan Mohorič in dr. Pless, za zvezo za tujski promet predsednik dr. Marn, dalje zastopniki inženjerske zbornice, udruženja inženjerjev in arhitektov, zastopniki raznih zainteresiranih industrijskih in gradbenih podjetij ter zastopniki tiska. Četudi na eni sami, razmeroma kratkotrajni anketi ni mogoče rešiti tako obsežnega in vsestranskega problema kakor je problem naših cest, je vendar že ta anketa pokazala, da je vprašanje tako pereče in odpomoč tako nujno potrebna, da bi moglo vsako nadaljno zavlačevanje in odlaganje dovesti ne samo do občutne gospodarske škode, marveč tudi do popolne prometne katastrofe. Današnja anketa je pokazala v glavnih obrisih pot, ki vodi k zboljšanju sedanjega stanja in za to gre Avtomobilskemu klubu vse priznanje za njegov trud in njegovo inicijativo.

Avtomobilski klub je povabil tudi znanega češkoslovaškega strokovnjaka za zgradbo cest inž. Vaclava Diviša ter ga naprosil, da iz svoje bogate izkušnje pojasni, kako rešujejo cestni problem drugod in kaka metoda bi bila za naše razmere najbolj priporočljiva.

Predsednik Avtokluba g. Avg. Praprotnik

je otvoril anketo s kratkim pozdravom. Poudrjal je, da so ceste v takem stanju, da je treba na vsak način nekaj storiti, da se sedanje stanje izboljša. Cestni problem je posebne važnosti še za dravsko banovino, ki je agrarno pasivna in ki tudi nima močno fundirane industrije in je zato v veliki meri navezana na razvoj tujskega prometa. Tujski promet pa se more razvijati samo tam, kjer so ceste dobre. V sosednih državah posvečajo temu problemu vso pozornost ter store mnogo za zgradbo in vzdrževanje dobrih cest.

Ravnatelj ljubljanskega mestnega gradbenega urada inž. Matko Prelovšek

je podal kot uvod v anketo zanimiv in lepo zaokrožen referat o razvoju in stanju naših cest in o vidikih, po katerih se bo treba ravnati pri proučevanju izboljšanja sedanjega stanja. V dobi vsak dan večjega avtomobilskega, zlasti avtobusnega prometa se stavijo na ceste neprimerno večje zahteve kakor nekdaj. V mnogih državah so zato že leta in leta na delu posebne strokovne komisije za proučevanje tega problema.

Na podlagi znanstvenega proučavanja je ugotovljeno, da je glavni škodljivec cest prav za prav avtomobil. Ker pa je avtomobil vedno važnejše prometno sredstvo, ki ga ne bi mogli več pogrešati, je treba pač ceste temu primerno urediti. Treba jih je zgraditi tako, da se prepreči škodljiv učinek preobtežne pnevmatike. Izcimili so se razni sistemi gradnje cest: makadamizirane asfaltne, kitonizirane in slične ter betonske, odnosno kamenite ceste. Cestna površina mora biti ne samo trdna, marveč tudi gladka, zaradi česar se mora polagati posebna važnost na izbiro in pripravo gradbenega materijala. Pri nas o vsem tem še nimamo potrebnih izkušenj, kakor jih imajo v drugih državah, ne gre pa tudi, da bi slepo kopirali tuje države, ker je treba upoštevati naše razmere, zahteve našega prometa in naše klimatične prilike. Treba je točno registrirati ves promet, izračunati obremenitev in šele iz tega se da sklepati, kakšen materijal in sistem naj se uporabi pri gradnji odnosno obnovi dotične ceste.

Vsa ta tehnična vprašanja pa se bodo dala lažje rešiti, nego glavni problem, ki je za naše gospodarske razmere izredne važnosti, to je finančni problem. Stroški za gradnjo novih cest so tako visoki, da jih ne prenese niti proračun države, niti proračun samouprav. Za taka velika investicijska dela je neobhodno potrebno posojilo. Stroški za obnovo cest zahtevajo vrhu tega letno primeren znesek za amortizacijo. Sedanji krediti za vzdrževanje cest so tako nizki, da o kakem rednem vzdrževanju ne more biti govora. Ustanoviti bi se moral posebni cestni fond, v katerega bi morali prispevati sorazmerno vsi zainteresirani činitelji.

Dravska banovina ima skupno 492 km državnih cest. Od teh bi se mogle po programu banske uprave vzdrževati 139 km na dosedanji način s posipanjem in valjanjem, 311 km pa bi moralo dobiti močnejšo površinsko prevleko, 14 km cest bi moralo imeti srednje težka cestišča, a 28 km, kjer je prometna obremenitev najvišja, pa najtežje cestišče. Stroški za tako obnovo cest v dravski banovini, bi znašali 158 milijonov dočim bi nadaljni vzdrževalni stroški znašali letno 5 milijonov dinarjev. K tem izdatkom bi morala prispevati država letno 20 milijonov, bodisi iz rednega proračuna, bodisi s tem, da bi odstopila banovini gotove davščine, n. pr. polovico carine na bencin, pnevmatiko, avtomobile, motorna vozila in vse davke na avtomobile. Prispevati bi morala tudi banovina iz rednega proračuna in uvesti bi se morai še poseben davek na avtobuse, ki najbolj kvarijo ceste. Končno bi morali k vzdrževanju in obnovi cest prispevati vse večje občine, ki so na tem najbolj zainteresirane. K temu bi prišel še primeren prispevek ministrstva za narodno zdravje in vojnega ministra, tako da bi znašala letna kvota za amortizacijo in vdrževanje cest okrog 30 milijonov.

Po tem uvodnem referatu je povzel besedo

gosp. inž. Vaclav Diviš,

ki se je uvodoma zahvalil za laskavo povabilo, nato pa v kratkem preglednem predavanju pojasnil, kako rešujejo cestni problem na Češkoslovaškem in drugod. Poudaril je, da je postal problem cest že svetovni problem. Avtomobilski promet se razvija povsod z veliko naglico in stavi zato docela nove zahteve glede zgradbe in vzdrževanja cest. Moderne ceste morajo biti gladke, brez prahu, pregledne in varne. V zadnjih desetih letih je postala gradnja cest posebna znanost. Skušnja kaže, da je treba pred vsako modernizacijo cest lobro premisliti, kako in kaj naj se gradi, ker se sicer v najkrajšem času pokažejo usodni nedostatki. Treba je poznati obseg prometa, materijal, ki je na razpolago, in podan mora biti tudi finančni okvir. Vsako cesto je treba najprej terensko natančno proučiti. Šele na podlagi natančnih načrtov je podana možnost za smotreno modernizacijo. Potrebna je prometna statistika glede obremenitve posameznih cest, dobra organizacija kamnolomov, poznavanje njihove kapacitete in organizacija cenenega transporta gradbenega materijala. Že pri gradnji ceste je treba izšolati cestno osobje za poznejše pravilno vzdrževanje. Iz narodno - gospodarskih ozirov se mora uporabljati kolikor mogoče domači gradbeni materijal.

Izbira med novodobnimi gradbenimi sistemi kljub vsem dosedanjim izkušnjam ni lahka. Vsak podjetnik hvali svoje blago. Granitna industrija je za gramozne in tlakovane ceste, cementna priporoča betonske, asfaltna podjetja zopet svoj izdelek. Zato je važno, da se predvsem natanko prouči vzrok slabega stanja cest in šele na podlagi tega se je mogoče najzanesljiveje odločiti za ta ali oni sistem. Tehnična izvedba cestne zgradbe mora biti brezhibna. Zato je treba biti tudi pri izbiri podjetnika zelo previden.

V veliki meri je krivo slabega stanja cest tudi pomanjkanje strokovno izvežbanega osobja. Zato se mora tudi temu vprašanju posvečati potrebna pozornost in skrbeti za dobro izšolano osobje. Vsaka cesta se mora upravljati in vzdrževati po posebnih vidikih, ki odgovarjajo ne samo sistemu njene zgradbe, marveč tudi klimatičnim razmeram in prometni obremenitvi.

Predavatelj je nato v daljših izvajanjih pojasnil, kako skrbe za obnovo in vzdrževanje cest na Češkoslovaškem. Tam je bil l. 1926. ustanovljen poseben cestni fond, ki znaša 1 milijardo. Iz tega fonda je na razpolago za vzdrževanje cest letno do 100 milijonov Kč. Za amortizacijo posojila, najetega za cestni fond, se žrtvujejo vsi davki na avtomobile (okrog 1200 Kč na vozilo), polovico davka na bencin, razen tega pa še druge dajatve, ki se nanašajo na promet. Dohodki fonda so mnogo večji, kakor so prvotno računali, zato se porabljajo presežki za obnovo okrajnih cest. Ceste se renovirajo po najrazličnejših sistemih, kakor je pač za posamezne sektorje najbolj primerno.

Predsednik ankete gosp. Praprotnik se je predavatelju zahvalil za poučni referat ter nato otvoril debato. Prvi je povzel besedo

tajnik Zbornice za TOI gosp. Mohorič,

ki je poudaril, da je cestno vprašanje ogromne gospodarske važnosti. Gospodarski krogi se skoraj na vsakem svojem sestanku in konferenci bavijo s tem problemom. Tudi na zadnjem kongresu gospodarskih organizacij se je razpravljalo o programu za zgradbo in financiranje naših cest. S tem problemom se bavi tudi mednarodna trgovska zbornica, ki je baš zaključila veliko mednarodno anketo. Za leto 1929./30. je predviden v državnem proračunu za vzdrževanje državnih cest kredit 110 milijonov. Na en kilometer državne ceste odpade potemtakem 10.000 Din. Razveseljivo je dejstvo, da se kvota za vzdrževanje stalno povišuje. Tudi za gradbo novih cest so predvideni znatni krediti. Ministrstvo javnih del si prizadeva, da stori vse, kar je mogoče. Tudi na merodajnem mestu vlada razpoloženje za ustanovitev posebnega cestnega fonda, v katerega naj bi se stekale vse davščine, ki izvirajo od prometa. V Jugoslaviji uvažamo letno za okroglo 1000 milijonov avtomobilov. Od tega se plača na carini okrog 30 milijonov. Za pnevmatiko plačamo letno 7 milijonov carine, za motorje nad 5 milijonov, to je skupno že 42 milijonov. Za bencin plačujemo samo na trošarini 70 milijonov, 12 milijonov pa znaša davek na motorna vozila. Skupno dá to 135 milijonov, kar je toliko, kolikor znaša proračun ministrstva javnih del za ceste. S pomočjo tega fonda bi bilo mogoče začeti s sistematično obnovo državnih cest. Ker pa še ni upati na skorajšnjo realizacijo, nam ne preostaja drugega kakor da se dravska banovina postavi na lastne noge in doseže od države redni letni prispevek za amortizacijo cestnih investicij.

Predsednik inženjerske zbornice inž. Mačkovšek

je poudarjal potrebo prometne statistike in opozarjal na to, da materijal, ki ga imamo za gradbo cest na razpolago, doma še ni preizkušen. Neobhodno potrebne bodo poskusne ceste, na katerih se bo moglo proučevati tudi finančno stran cestnega problema.

Mariborski župan dr. Juvan

je mnenja, da današnja anketa ne more v podrobnosti razpravljati o vseh teh problemih in zato predlaga, naj bi se vršila razprava predvsem o finančni strani, tehnična stran pa naj bi se prepustila v rešitev strokovnjakom. Od države moremo zahtevati del amortizacije, glavno breme pa bo morala nositi banovina, ker se od občin ne more zahtevati, da bi prevzele taka bremena. Občine imajo same mnogo stroškov pri vzdrževanju in obnovi svojih cest. Pomisliti pa je treba tudi, da nosijo občine, zlasti mestne, velik del banovinskih dajatev in torej že itak dajejo svoj prispevek. Zastopnik granitne industrije inž. Lenarčič sodi, da vsota 158 milijonov, ki jo predvideva banovinski gradbeni program, ni tako velika, da je banovina ne bi zmogla. Finančna stran ne sme biti problem. Ceste so slabe in nujno potrebne popravila in zato se mora dobiti denar. Domača industrija, ki prihaja v poštev za gradbena dela, bo mogla izvršiti vsa potrebna dela, saj je malo cest, ki bi bile tako obremenjene, da bi domači materijal ne odgovarjal. Z domačim kamnom tlakovane ceste so se doslej zelo dobro obnesle, glede drugih sistemov pa za enkrat še nimamo izkušenj.

Med splošno pozornostjo je povzel nato besedo

pomočnik bana g. dr. Pirkmajer,

ki se je predvsem zahvalil avtomobilskemu klubu za sklicanje ankete. Banska uprava nima namena, reševati ta problem birokratično, nego si želi sodelovanja vseh zainteresiranih krogov ter ji bo dobrodošla vsaka iniciijativa ne samo strokovnega značaja, nego tudi glede najtežjega, to je finančnega vprašanja.

Ceste so kategorizirane v državne, banovinske in občinske, razen tega pa imamo v dravski banovini še okrajne ceste, ki se niso mogle v smislu cestnih zakonov izročiti v upravo malim občinam, ker so te finančno tako slabe, da bi ceste popolnoma propadle. Naš cestni problem pa se ne nanaša na državne ceste, ki jih imamo v dravski banovini, samo 500 km, marveč predvsem na samoupravne ceste, ki jih je nad 4000 km. Državne ceste vzdržujemo iz državne dotacije, ki znaša 10.000 Din na km kar je približno za eno četrtino premizko, da bi se mogle vzdrževati te ceste v dobrem stanju. Pri gospodarskem položaju naše banovine, žal, ne moremo z banovinskimi sredstvi prevzeti rekonstrukcije tudi državnih cest. Niti država ne stoji na tem stališču in ne zahteva tega. Mogla pa bi banovina izvršiti rekonstrukcijo tudi državnih cest, ako bi država garantirala amortizacijo.

Pri financiranju rekonstrukcije državnih in banovinskih cest je torej preglavica v tem, da sta to 2 docela ločena problema. Če se predlaga, da po češkem vzorcu ustanovimo cestni fond, potem je ta fond mišljen kot drž. fond za državne ceste. Dobiti pa moramo ravno tako nujno tudi fond za banovinske ceste. Vse je že pripravljeno, da dobi dravska banovina tak fond že letos. Glede virov, ki se bodo stekali v cestni fond, je pač izven dvoma, da jih moramo iskati najprej tam, kjer je uporaba in korist cest največja. Od tega načela ne moremo odstopiti. Zato prihajam do zaključka, da je trošarina na bencin prirodno sredstvo, da pridemo do dohodka. Morda so to pretirane nade. Od 15. maja dalje se bo pobirala banovinska trošarina po 1 Din od litra bencina, ki pa ne bo dala posebnega finančnega efekta. Morda kake 3 milijone. Če pa vzamemo ta znesek za amortizacijo, je to že dohodek, s katerim lahko pričnemo večjo akcijo. Druga je stvar, da se za bodoče in zlasti povodom nove zakonodaje glede taks omogoči, da bi vse takse ki se pobirajo od vozil, šle v banovinske cestne fonde. Koliko bo vrgel ta davek, je danes nemogoče reči. Gotovo pa bo davek na vozila, ki bi moral biti samo eden, lažje popularizirati, če bo uveden sistem fonda, ker bo vsak vedel, da se uporabi denar samo za ceste.

Druga akcija je, da se preženejo glavni škodljivci cest. V tem pogledu je treba posvečati posebno pažnjo avtobusnemu prometu tako glede brzine, kakor glede obremenitve. Pri taksah samih bo prišlo do tega da se bodo mnogo bolj obremenila težka vozila, ker silno ruinirajo ceste. Apeliram na vse, ki se za to zanimajo, da posvetijo temu vprašanju posebno pažnjo. Cestni problem je važen gospodarski problem zlasti naše banovine. Zato želim, da bi rodila današnja anketa vsaj ta rezultat, da bi ostala ideja živa in da bi se izvajala dvojna akcija, ena za reševanje tehničnega, druga pa za reševanje finančnega vprašanja.

Zborovalci so sprejeli izvajanja g. podbana z velikim zanimanjem in odobravanjem. Inž. *Prelovšek* je nato stavil predlog, naj bi se izvolil poseben

cestni svet,

ki naj bi podrobno proučeval vsa ta vprašanja in skupno z bansko upravo skušal pokreniti primerno akcijo. Po kratki debati je bil ta predlog soglasno sprejet s tem, da se naprosi banska uprava, naj osnuje tak cestni svet, v katerega naj pokliče poleg zastopnikov banske uprave še zastopnike Zbornice TOI, Zveze industrijcev, avtonomnih mest, Inženjerske zbornice, Udruženja inženjerjev in arhitektov, Avtomobilskega kluba, Kmetijske družbe, Zveze za tujski promet, Društva denarnih zavodov, Novinarskega društva, cestnih odborov in tehnične fakultete.

Po kratkem nagovoru inž. g. Cirila Pavlina, ki se je zahvalil podbanu dr. Pirkmajerju za naklonjenost, ki jo je pokazala pri tem perečem problemu banska uprava, je predsednik g. Praprotnik zaključil anketo.

Nezgoda privatnega letala

Osijek, 7. maja. č. Včeraj okrog 16. se je pojavil nad Osijekom moder enokrilni aeroplan, ki je krožil izredno nizko, zlasti okrog kolodvora Letalo se je kmalu spustilo čisto nizko ter pristalo na polju nedaleč od Osijeka. Bilo je letalo privatne družbe za potniški promet Benetke-Budimpešta. V megli je izgubilo nad Alpami orijentacijo ter se pri Osijeku spustilo zato tako nizko, da bi mogel pilot ugotoviti, kje se nahaja. Razen pilota so bili v aeroplanu trgovec Izak Stein iz Clevelanda ter ministerijalni svetnik Magolics s soprogo iz Budimpešte. Poslednja dva sta rojena Zagrebčana. Pilot in potniki so prenočili v Osijeku, davi pa nadaljevali potovanje z aeroplanom proti Budimpešti.

Poset francoskih letalcev

Beograd, 7 maja. p. Dne 9. t. m. dospe v Zagreb velika skupina francoskih letalcev s svojimi letali. Francoski letalci bodo startali jutri v Dyonu ter bodo pristali v Milanu in Benetkah, nato v Zagrebu, v Beogradu, Skoplju in Atenah.

Kmečki Sokoli na zletu

Velika udeležba kmečkih sokolskih čet na vsesokolskem zletu — Priprave med hrvatsko mladino — Zletna razstava narodnih vezenin

Beograd, 7. maja. d. Za I. vsesokolski zlet Sokola kraljevine Jugoslavije vlada tudi na podeželju veliko zanimanje. Tudi kmečko prebivalstvo želi prispeti v Beograd na zlet v čim večjem številu in je zato delo v vseh kmečkih sokolskih četah posebno intenzivno. Izredno velika udeležba kmečkih sokolskih čet bo po dosedanjih prijavah iz Hercegovine, kjer šteje Sokol kraljevine Jugoslavije največ kmečkih čet. Kmečki Sokoli v Hercegovini marljivo vežbajo svoje posebne sokolske kmečke vežbe, ki jih bodo izvajali na veličastnih zletnih nastopih. Hercegovinske Sokole vodi starešina mostarskega Sokola Čeda Milić, ki mu je že dosedanje organizacijsko delo izredno uspelo. Sokolske kmečke čete iz Hercegovine bodo štele kakih 600 ljudi. Razen tega bodo na zletu zastopane kmečke sokolske čete tudi iz drugih krajev naše domovine.

Odziv omladine iz hrvatskega Zagorja

Po primeru svojih očetov, ki so se kot prvi poklonili svojemu kralju, in da ga pozdravijo v imenu prebivalstva Zagorja, je v zagorskih srezih Zlatar, Varaždin itd. razširjena akcija, naj bi se omladina iz Zagorja v čim večjem številu udeležila prvega vsesokolskega zleta Sokola kraljevine Jugoslavije v Beogradu. V vseh teh krajih vlada veliko zanimanje za zlet in vsi žele, da bi prišli v Beograd in da bi skupaj z omladino ostalih krajev pozdravili prvega starešino Sokola kraljevine Jugoslavije, prestolonaslednika Petra.

Razstava hišne in narodne industrije

Včeraj je bila v domu »Kola srbskih sester« skupna seja odposlancev ministrstva trgovine in industrije in upravnega odbora »Kola srbskih sester«. Seji je na poziv ministrstva za trgovino in industrijo prisostvoval tudi ravnatelj etnografskega muzeja v Zagrebu g. S. Berger. Seja je bila sklicana na pobudo zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, ki je predlagal, naj se tekom vsesokolskega zleta priredi razstava hišne in narodne industrije. Razstava bo otvorjena v domu »Kola srbskih sester.«

Razstava bo posvečena predvsem vezeninam in raznovrstnemu tkivu iz vseh krajev naše države. Namenjena bo tudi propagandi jugoslovenskega turizma. »Kolo srbskih sester« je pripravljeno odstopiti razstavi svoje prostore in bo sodelovalo z ravnateljem g. Bergerjem kot dolgoletnim propagatorjem jugoslovenske narodne tvornosti doma in v inozemstvu. Razstava naj pokaže udeležencem vsesokolskega zleta bogastvo in umetniške sposobnosti našega naroda, ki so še vedno v dokajšnji meri neizkoriščene.

Epidemija majskih samomorov

Tragična ljubezen in smrt invalidskega para — Samomori čsl. filmskih podjetnikov — Strašni čin finančnega preglednika

Praga, 7. maja d. V občinski sirotišnici v Strahonicah se je nahajala 33 let stara Ana Eliasek, ki je postala invalidka ob priliki poskusa samomora zaradi nesrečne ljubezni. V hiralnici pa se je nahajal tudi 64-letni delavec Jakob Soukub, ki je tudi izgubil pri samomorilnem poskusu svojo desno roko. Med obema se je vnela ljubezen. Ko pa je Eliaskova pričela zanemarjati Soukuba, ker se je seznanila z nekim mlajšim prijateljem, je posegel Soukub po revolverju in jo ustrelil. Nato je naperil orožje proti sebi, revolver pa je odpovedal. Zaradi tega je skočil z okna na betonirano dvorišče, kjer si je razbil lobanjo ter obležal mrtev.

Praga, 7. maja d. Češkoslovaška filmska industrija je v kratkem izgubila dva najboli podjetna finančnika. Pred kratkim je izvršil ravnatelj filmskega podjetja »Degl« Stranski samomor, ker je izgubil ves svoj denar zaradi neuspeha s filmom »Organist od Sv. Vida«. Včeraj pa so našli 27-letno Otilijo Suhan, lastnico filmskega podjetja »Lea« nezavestno v njenem stanovanju. Nesrečnica je odprla plin ter je na prevozu v bolnico umrla.

Bratislava, 7. maja d. V bližini razvalin Thebeškega gradu je ponoči ustrelil 24-letni finančni preglednik Franc Krispin svojo 19-letno zaročenko Zoro Klasovit in njeno 23-letno prijateljico Elizabeto Matula. Krispin se je baje dogovoril s svojo zaročenko in njeno prijateljico, da bodo skupaj izvršili samomor. Potem, ko je Krispin ustrelil obe deklici je izgubil živce ter ni mogel izvršiti več samomora. Podal se je k orožništvu, kjer je iziavil, da je streliala Matulova, ki je najprej ustrelila njegovo zaročenko Klasovitovo in nato še sama sebe. Orožniki so se podali s Krispinom takoj na lice mesta, kjer pa so po položaju trupel ugotovili, da je bil v tem slučaju mogoč samo umor, ki ga je izvršil Krispin. Krispin je nekoliko časa tajil, nato pa je priznal, da je ustrelil obe deklici.

Samomor mladega narednika in dijakinje

Zagreb, 7. maja. n. Davi okoli 5. so člani uslužbenci hotela »Amerike« na trgu kralja Tomislava strele iz sobe št. 3, v katero sta prišla ob 2. ponoči 21letni narednik Mijo Mihajlović in 17-letna dijakinja Adjelka Kelemen. Ker so bila vrata zaklenjena je bila alarmirana policija, ki je s pomočjo lestve prišla skozi okno v sobo ter našla Mihajlovića ter Kelemenovo mrtvo s prestreljenimi prsi. Zapustila sta poslovilni pismi staršem s prošnjo, naj jima oproste dejanje, češ, da ni nihče kriv njune smrti, v katero sta šla popolnoma prostovoljno. Vse kaže, da sta mlada obsanca sklenila končati svoje življenje že podnevi in da sta se na smrt pripravila premišljeno.

Cerkev podpira fašistične akcije

Rim, 7. maja AA. Zveza italijanskih župnikov objavlja, da so župniki po vsej Italiji, zlasti pa na jugu imeli številne sestanke s kmečkim prebivalstvom, na katerih so pozivali k intenzivnemu obdelovanju zemlje in k povečanju žitnega pridelka. Ti sestanki in prizadevanja naj osvobode Italijo od sužnosti napram inozemstvu, iz katerega mora uvažati žito.

Bujna fantazija boljševiškega mogotca

Varšava, 7. maja d. »Kurir Varšavski« poroča iz Moskve, da je izdal predsednik revolucionarnega vojnega odbora, Vorošilov proglas na rdečo vojsko, v katerem izjavlja, da se je združila vsa svetovna reakcija v eno fronto proti sovjetski Rusiji, v kateri vidi glavno oporo svetovnega komunizma. Dalje poziva v tem razglasu vse poveljnike rdeče vojske naj skrbe kar najbolj za okrepljenje revolucijonarnega duha v sovjetski vojski in pripravijo vse potrebno, da bo ta uspešno zavrnila napad kapitalističnih armad.

Sestanek medparlamentarne zveze v Londonu

London, 7. maja AA. Dne 16. junija se sestane v Londonu medparlamentarna zveza. Priprave za to zasedanje vodijo grupe obeh angleških zbornic. Kakor je bilo snoči naznanjeno v zbornici, bo konferenca zasedala v kraljevi galeriji angleškega parlamenta. Vodje delegacij bo sprejel kralj v Buckinghamski palači. Vsi delegati bodo pa povabljeni od kralja v grad Windsor. Na dnevnem redu medparlamentarne konference so razna narodna in politična vprašanja, tako n. pr. prilagoditev Kelloggovega pakta statutu Društva narodov, omejitev in znižanje oboroževanja, trgovina z mamili in načrt Zedinjenih držav Evrope.

Polet angleške letalke

Carigrad, 7. maja. g. 22-letna angleška letalka mis Anny Johnson, ki hoče z lahkim letalom izvesti distančni polet London—Avstralija, je prispela v Carigrad. Letalka hoče še danes pristati v Konia v Mali Aziji.

Potres v Aziji

Zagreb, 7. maja. n. Na geofizičnem zavodu na Gričku pri Zagrebu so pokazali snoči okrog pol 12. aparati katastrofalen potres v oddaljenosti 2560 km. Verjetno je, da je zadela katastrofa Kavkaz ali Perzijo.

Predsednica pariškega Rdečega križa obolela v Beogradu

Beograd, 7. maja. p. Na povratku iz Aten z inšpekcijskega potovanja je predsednica pariškega Rdečega križa markiza Luise de Chandelier nenadoma obolela v Beogradu, kjer je morala ostati v sanatoriju na Vračarju. Ker je markiza stara 60 let in je nevarno obolela, povzroča bolezen njenim prijateljem mnogo skrbi. Iz Pariza je bil nujno pozvan, naj pride z letalom prof. Brulier, ki je danes opoldne tudi prispel. Ker je v francoskih krogih markiza zelo dobro znana, so se danes njeni mnogoštevilni pariški prijatelji brzojavno in telefonično informirali o njenem zdravstvenem stanju.

Lažni oficir

Zagreb, 7. maja. n. Pred tukajšnjim kazenskim senatom se je zagovarjal danes Leopold Štos, bivši uradnik šumskega oddelka županije v Karlovcu. Štos se je pred leta predstavljal kot mornariški častnik v rezervi ter mnogo občeval v oficirskih družbah. Kasneje so ugotovili, da je zaradi tatvine že sedel v Ljubljani 2 meseca in pol, v Mariboru pa 4 mesece, nadalje, da sploh ni nikak oficir in da je bil med vojno le navaden mornar. Kljub temu se je pustil v Karlovcu fotografirati v častniški uniformi ter dal razstavljati svoje slike v izložbah. Štos je bil obtožen, da je lansko poletje ukradel na kopališču nekemu oficirju zlato uro ter svoji kolegici v uradu 20 Din iz njene torbice, da je ponarejal listine in da se je dokopal do državne službe, čeprav niti naš državljan ni. Obsojen je bil na 13 mesecev ječe.

Sneg in Afriška vročina v Ameriki

Newyork, 7. maja. AA. V mesto in v pokrajino je vdrl val hude vročine. Po poročilih iz Los Angelesa pa je v raznih krajih Kalifornije zapadel izdaten sneg. Mraz je povročil v poljedelskih nasadih hudo škodo.

Bitka med policijo in kitajskimi komunisti

Hanoi, 7. maja. Oboroženi komunisti so udrli v evropsko koncesijo, kjer so ubili štiri domačine. Na mesto je bila pokličana policija, ki je pričela zasledovati komuniste. V krvavi borbi je padlo 20 komunistov, dočim jih je bilo 24 aretiranih.

VREMENSKA NAPOVED

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Od zapada poslabšanje, ponekod s frontalnimi nevihtami ali dežjem, nato spremenljivo in hladneje, severozapadni vetrovi.

Naši kraji in ljudje

Ameriška pevka slovenskih pesmi

Gdč. Ellenor Cook
v naši narodni noši.

Danes prispeta v Ljubljano mladi ameriški umetnici gdč. Ellenor Cook in gdč. Camilla Edwards, ki priredita jutri zvečer v Delavski zbornici nad vse zanimiv koncert pod naslovom »Jugoslovensko-ameriški večer«. Obe umetnici sta v Ameriki velika propagatorja Jugoslavije in naše narodne umetnosti. Na našo prošnjo nam je napisal g. Tone Šubelj, ki je za časa svoje uspešne turneje po Zedinjenih državah spoznal ti dve odlični prijateljici Jugoslavije in sam videl uspeh njunega dela, naslednje zanimive podatke:

Ko sem bil l. 1928. v Newyorku, sem opazil v listih naznanilo koncerta s slovanskimi narodnimi pesmimi na programu. Koncert se je vršil v znanem Internacionalnem institutu. Seveda sem šel tja. Nastopala je gdč. Ellenor Cook, ki je pela narodne popevke raznih slovanskih narodov. Lahko si mislite, kako toplo mi je bilo pri srcu, ko se je tam sredi Newyorka in sredi skoro izključno ameriške publike naenkrat pojavila na podiju v naši slovenski narodni noši. Z veliko ljubeznijo in prepričevalnim navdušenjem je začela govoriti o Jugoslaviji, o krasotah naših pokrajin, zlasti o Bledu, ki ga je označila za »biser, postavljen med gore«. Nato je zapela »Kje so tiste stezice«. Dalje je v hrvatski narodni noši podala sceno »Na trgu v Zagrebu« in jo zaključila s kolom.

Po koncertu sem gdč. Cook poiskal in se ji zahvalil za ta nepričakovani in globoki užitek. Ko sem ji povedal, da sem tudi jaz pevec, me je takoj vprašala, če je ne bi hotel naučiti še nekaj slovenskih pesmi. Seveda sem se ji z veseljem odzval. V veliko zadoščenje mi je bilo, ko mi je že po nekaj tednih sporočila, da so naše narodne pesmi na vseh njenih koncertih »užgale« publiko.

Lanskega leta sem se vozil skozi Milwaukee. Ravno tiste dni je imela tam svoj koncert tudi Miss Cook. Zdelo se mi je, da je še lepše govorila o naših krajih in pela je celo vrsto naših pesmi. Na koncertu je bilo tudi precej Slovencev. Navdušenja ni bilo konca. Kakor povsod, sta prisrčnost in naravnost mlade simpatične pevke tudi tukaj osvojili publiko in odprli našim narodnim popevkam pot v ameriška srca.

Gotovo mi ni treba posebej poudarjati, kako ogromno propagando vrši naša odlična ameriška prijateljica za našo domovino s temi svojimi koncerti križem Amerike. Saj ima vsako leto po 140 do 200 nastopov! Na tisoče in tisoče je Američanov, ki šele na njenih koncertih zvedo, da je na svetu tudi Jugoslavija, ta dežela s tako zanimivimi narodnimi nošami in s tako lepimi narodnimi pesmimi.

Miss Cook pa dela za nas tudi drugače. Ob odkritju Napoleonovega spomenika v Ljubljani je pisala o Jugoslaviji in Sloveniji v newyorških listih. »Newyork Evening Post« je priobčila v februarju zopet daljši njen članek o Jugoslaviji in prinesla obenem na naslovni strani sliko pevke v slovenski narodni noši. Za pretekli božič je spisala otroško igro »Shepherds Christmas play« (pastirski božič); v igri je tudi scena, kako se praznuje božič pri nas. Igro so igrali v neštetih ameriških šolah in v »naši« sceni so nastopali zbori tudi v naših narodnih nošah.

Te dni se mudi gdč. Cook v Jugoslaviji. V torek je s sijajnim uspehom nastopila v Zagrebu, v petek zvečer pa nastopi v Ljubljani v dvorani Delavske zbornice. Na klavirju in banju jo bo spremljala Miss Camilla Edwards, nečakinja ameriškega zunanjega ministra Stimsona. Prepričan sem, da bodo Ljubljančanke in Ljubljančani pokazali našima vnetima prijateljicama svoje priznanje in zahvalo s čim številnejšim obiskom.

Tone Šubelj.

Materinski dan 1930

Narodni ženski savez posveča kot član največje mednarodne ženske organizacije v zvezi s Podmladkom Rdečega križa vsako leto drugo nedeljo v maju kot praznik Niej, ki je dajala in daje vse svoje najboljše moči in vso skrb svoji rodbini, svojemu narodu — **materi.**

Letos bo praznik vseh mater dne 11. maja.

Po vsej domovini naj se takrat razlegne zahvala naši največji dobrotnici — **materi!**

Vsi, mali in veliki, bogati in siromašni, ugledni in preprosti se s hvaležnim srcem vsai tega dne spominjajte nje, ki vas je v bolečinah rodila, vas v nočeh brez spanja negovala, za vas trpela in skrbela, se žrtvovala za vas, ki vam je dala vse, dušo in telo ter je vir vaših talentov in uspehov!

Vsi dobri, ki smatrate poklic matere za najvažnejši izmed poklicev, vsi, ki cenite delo matere za povzdigo in vzgojo naroda, pa počastite njen spomin tudi še s tem, da se spomnite tisočerih in tisočerih bednih mučenic, ki se za svoj zarod ubijajo od zore in pozno v noč, ki se mučijo v razjedajočih skrbeh, kako nasititi lačno deco: spomnite se najrevnejših med revnimi in darujte svojim premoženjskim razmeram primeren prispevek za te bednice.

Jugoslovenski ženski savez je ustanovil ob lanskem Materinskem dnevu »Materinski fond«. Del tega fonda se je uporabil tekom leta za podporo materam, ki so rabile takojšnjo pomoč. Ostanek pa se je naložil kot temelj za bodočo savezno socialno ustanovo, namenjeno samo materam. Z vašo pomočjo se mora ta fond letos izdatno povečati, zato vas prosimo:

Udeležite se gledališke predstave Podmladka v soboto popoldne ob treh.

Kupujte cvetke in znake v nedeljo dopoldne od Kolašic.

Darujte, če še tako malo vsoto na čekovne položnice, ki so se danes razposlale z iskreno željo, da jih ne vržete proč.

Prispevajte torej vsi v naš Materinski fond vsak po svojih močeh in po svoji dobri volji.

Za Jugoslovenski ženski savez
podpredsednica: **Franja Tavčarjeva.**

Pogreb žrtev nedeljske železniške nesreče

Zagorje, 7. maja

Rudolf Spindler in Vinko Kmetič, žrtvi nedeljske železniške nesreče, sta našla smrt ravno tam, kjer se je pred šestimi leti ponesrečil France Taufer iz Zagorja. Tudi on je bil smrtno zadet od stroja na najbolj ozkem delu proge 1 km od trboveljske postaje. Nekateri sopotniki so v Zidanem mostu dali na zapisnik, da nesrečna fanta nista bila ravno vinjena. Bila sta samo živahno razpoložena, saj sta bila namenjena na veselico v Litijo. Pokojna sta bila najboljša prijatelja, oba iz Nove vasi pri Mariboru in enake starosti 25 let.

Kakor je bila žalostna njuna smrt, tako je bil po čudnem naključju žalosten tudi njun pogreb. V torek ob pol 8. zjutraj sta bila nenadoma pokopana brez vednosti svojcev na zagorskem pokopališču. V ponedeljek sta se v župnišču zglasila Kmetičev oče, upokojeni železničar, in Spindlerjev brat, tukajšnji progovni nadzornik. Dogovorili so se, da bo pogreb v torek ob 8. zjutraj. Z opoldanskim vlakom pa sta prišla iz Maribora dva člana železničarske organizacije ter prosila v župnišču, naj bi se pogreb preložil na sredo ob pol 10. po prihodu vlaka, ker hočejo stanovski tovariši izkazati zadnjo čast Kmetiču in njegovemu prijatelju. Dogovorjeno je bilo tudi, da bodo železničarji iz Maribora prej brzojavili, če se Kmetičevi starši strinjajo s preložitvijo pogreba. Na postaji pa sta mariborska železničarja naletela na Kmetiča in Spindlerja ter pripovedovala, kako je bilo dogovorjeno. Vsi štirje so sklenili, naj Spindler obvesti pogrebni zavod in župnika, da je glede pogreba vse sporazumljeno in da ni treba čakati na brzojavko. Spindler je to ob navzočnosti neke priče tudi storil pri pogrebnem zavodu. Kljub temu pa sta bila Kmetič in Spindler že včeraj zjutraj položena v skupni grob.

Kdo je kriv tega nesporazuma, se bo moralo ugotoviti. Prebivalstvo pa, ki je zvedelo za dogovor pogreba v sredo in je hotelo spremljati tragično preminule mladeniča na zadnji poti, je bilo zelo razburjeno. Najbolj presenečen in razburjen pa je bil seveda g. Spindler, ki se je v torek zvečer vrnil domov s cvetlicami in venci. Takoj je brzojavil v Maribor, da so bili starši, sorodniki in člani železničarske organizacije obveščeni o že izvršenem pogrebu.

Danes dopoldne pa se je pripeljalo iz Maribora in drugih krajev okrog 120 oseb. Včeraj je bil pogreb brez pogrebcev, danes pa se je okrog 200 ljudi počasi pomikalo na pokopališče z venci in cvetlicami. Ko so položili cvetje na grob, je pevsko društvo »Lira« iz Maribora zapelo »Vigred« in »Blagor mu«. Tudi solze so padale na grob nesrečne dvojice.

Kriza v litijski predilnici

Litija, 7. maja

V naši predilniški industriji je zavladal zadnje čase zastoj. Lani v ostri zimi se je mnogo produciralo in tudi vse lahko razpečalo, letos pa za polne zaloge ni odjemalcev. Nerazprodano blago dela velike skrbi Mauthnerjevemu predilniškemu koncernu, ki ima svoj generalni sedež na Dunaju, svoje predilnice pa v Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in pri nas v Litiji in Št. Pavlu pri Preboldu. Za ti dve tovarni »Jugo-Mauthner« je direkcija v Zagrebu.

Zaradi težkega položaja je dunajska centrala dala svojim tovarnam navodila za omejitev obratov. Tako je tudi litijska predilnica zadnje tedne ustavila delo v nekaterih oddelkih in to predvsem pri strojih-selfaktorjih. Da bi delavstvo rešil bede, je litijski ravnatelj g. Preiss delavce počivajočih strojev zaposlil pri raznih opravkih okrog predilnice. One delavce in delavke, ki izhajajo iz kmečkih domov okolice, je seveda moral poslati na neprostovoljni dopust. Tudi tem se je nekaj časa plačevala odškodnina in obljubljeno jim je bilo delo, če se položaj na tekstilnem trgu izboljša. Položaj pa se je celo poostril in centralna direkcija je zahtevala, da ustavi litijska predilnica polovico svojega obrata. Potemtakem bi se delalo v predilnici dnevno samo 8 ur in in ne v dveh partijah 16 ur. To je hud udarec za široke delavske mase, ko počiva delo v topilnici tudi že več let.

Predilnica upokoji sedaj po naredbi centrale vse starejše delavce, one, ki niso pravi predilničarji ter izhajajo iz kmečkih rodbin, pa odpusti, češ, da imajo v domačih vaseh možnosti zaslužka. Služba je odpovedana 150 delavcem, po prvotni nameri dunajske centrale pa bi prišlo ob kruh okrog 450 delovnih moči.

Zelo potrebno in koristno bi bilo, če bi se oživotvorila v zapuščenem topilniškem poslopju kako industrija. Za tovarno so dani vsi pogoji, ker je tik ob železnici in je velika škoda, da veliki objekti stoje in da jih gloda zob časa.

Pomen kočevskega 600-letnega jubileja

Kočevje, 7. maja

Kakor smo že poročali, praznujejo letos kočevski Nemci 600-letnico svojega bivanja na slovenski zemlji. Ob tej priliki se bodo vršile velike svečanosti, ki bodo trajale predvidoma štiri dni od 1. do 4. avgusta. Pripravljalni odbor, ki ima nalogo, da izvede te svečanosti, bo še v tem mesecu izdal jubilejno delo: Festbuch. Urednik, koprivniški župnik g. Avg. Schauer je zbral v tej knjigi vse idejne članke o Kočevski od vseh glavnih voditeljev današnjih kočevskih Nemcev in bo pomenila ta knjiga lepo zaokroženo celoto z ozirom na zgodovino, zemljepisne kakor tudi narodopisne prilike Kočevske. Da se izvrši celotno slavje tudi v patriotičnem duhu, je pripravljalni odbor pod predsedstvom odvetnika, dejanskega voditelja kočevskih Nemcev g. dr. H. Arka, zaprosil za pokroviteljstvo Nj. Vis. princa Andreja.

Pomen tega jubileja in vseh bodočih svečanosti je predvsem velike važnosti z ozirom na težko gospodarsko krizo, v kateri se nahaja danes tako kočevski meščan kakor tudi še v večji meri kočevski kmetič. Na svečanostih se pričakuje dohod kočevskih Američanov, Kočevarjev iz Nemčije, Češke in Avstrije, kjer imajo Kočevci povsod svoje močne organizacije. Dalje pride isti čas veliko število vojvodinskih Nemcev. Samo inozemskih gostov se pričakuje nad tisoč. Pripravljalni odbor dela z vso silo, da pride na Kočevsko to pot čim več ljudi.

Že v nekaj člankih smo poročali, da preživlja Kočevska težko gospodarsko krizo. Kočevski kmet propada, kar se opaža na vaseh in na polju. Hiše so bajte v slabem stanju, nihče jih ne popravlja. Le malokateri kmet skrbi redno in vestno za svoj dom. Izvzete so pri tem le vasi, ki stoje v bližini mesta. Tod so vasi še dokaj trdne, ker ljudje zaslužijo na ta ali oni način v mestu. Polja, njive kakor tudi travniki so zanemarjeni, ker je na eni strani premalo zanimanja za to najlepšo panogo našega kmetijstva, na drugi pa, ker je premalo — delavcev. Resnično je namreč dejstvo, da se kočevski kmet izseljuje v trumah iz domovine preko velike luže največ v Kanado in Zedinjene države Severne Amerike. Doma ostajajo le starejši ljudje ali pa ženske z otroki, ki pa komaj čakajo, da jim možje kaj zaslužijo in pošljejo karto, da gredo za njimi. Tako izseljevanje se začenja vsako pomlad in traja prav do jeseni.

Mestu Kočevju se bo poznala še dolgo težka rana, ki jo je zadala mestna hranilnica s svojo finančno krizo. Treba bo zbrati za naše mesto horendnih vsot, da se uredi stanje tega denarnega zavoda v normalno stanje. Iz vseh teh razlogov je 600-letnica baš v materialnem oziru za ves kočevski kraj velikanskega pomena.

Še eno je, kar lahko upravičeno pričakujemo od vseh svečanosti, namreč to, da se bo dvignilo zanimanje za Kočevsko doma in v svetu, ki je bilo ravno do sedaj tako minimalno. Čim bi se to izvršilo, potem se lahko smatra Kočevska za rešeno vprašanje, kajti z dotokom tujcev v naše kraje bi prišel tudi dotok blagostanja.

Nikakor se nam ni treba bati, da bi pomenilo kočevsko slavje v nacionalnem pogledu kako škodo. Baš v tem pogledu, da se pripusti take svečanosti, se bo naša država izkazala kot vestna čuvarica narodnih manjšin.

Pri boleznih žolča in jeter, žolčnih kamenih, zlatici uravna **»Franz Josefova« grenčica** prebavo na naravnost popoln način. Izkušnje na klinikah potrjujejo, da učinkuje domače zdravljenje s **»Franz Josefovo« vodo** posebno dobro, če jo mešamo s toplo vodo, izpijemo zjutraj na tešč želodec. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh leharnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dober okus Vaše kave,

je odvisen od vrste, katero kupujete. Teh vrst je mnogo, dobrih in slabih. Za kavo Hag se izbira samo fine vrste. Pri kavi Hag nimate garancije samo za kvaliteto, temveč tudi za neškodljivost.

Iz kave Hag je odstranjen za mnoge škodljivi kofein, torej je ona kofeina prosta. Kava Hag je dobra in zdrava.

KAVA HAG VAŠE SRCE

Danes premiera ob 4., 7. in 9. uri!

Triumfalni **zvočni** velefilm prave in globoke materinske ljubezni, film, ki ga kritika imenuje nemški **„Singing Fool“**

Tebe sem ljubil

Pretresljiva življenska drama slavne pevke

Poje in govori v nemškem jeziku

MADY CHRISTIANS

Predprodaja vstopnic od 10. dop. dalje!

Telefon 2124 **ELITNI KINO MATICA**

KULTURNI PREGLED

Milan Begović

Drevi bo v ljubljanski drami premiera tragikomedije Milana Begovića »Pustolovac pred vrati.«

Begovićevo ime je v Jugoslaviji in tudi v inozemstvu dokaj znano. V Ljubljani ga občinstvo pozna predvsem po »Božjem človeku,« ki je dosegel pred leti na našem odru precejšen uspeh. Izmed jugoslovenskih dramatskih avtorjev je Begović edini, ki je v zadnjem času prodrl ne samo v slovansko inozemstvo, marveč tudi na romanske, nemške in celo skandinavske odre. Tak sloves

mu je prinesla baš tragikomedija »Pustolovec pred vrati.«

Milan Begović je po rodu iz Dalmacije (r. 1876). Srednjo šolo je dovršil v Splitu, nakar je študiral v Zagrebu prirodne vede, na Dunaju pa romanske jezike. L. 1903. je položil profesorski izpit. Po prizadevanju ravnatelja hamburškega gledališča barona Bergerja je dobil dopust, da se je v Hamburgu praktično in teoretično vzposabljal za dramaturga. Po Bergerjevem odhodu na Dunaj je postal Begović dramaturg »Deutsches Schauspielhausa« v Hamburgu, l. 1913. je prevzel enako mesto v Novem Sadu, a ga je kmalu odložil in postal dramaturg »Neue Wiener Bühne.« L. 1920. je postal profesor zagrebške dramatske šole, kjer deluje še danes. Vmes je bil tudi ravnatelj zagrebške drame.

Pogosta potovanja in bivanja v nemškem in italijanskem svetu so mu pridobila v teh deželah mnogo odločnih prijateljev in znancev. V Hamburgu se je slikal z Dehmlom, Falkejem, Eulenburgom, na Dunaju s Schnitzlerjem, Hoffmannsthalom, Altenbergom, Stef. Zweigom. Kot režiser je sodeloval s Kayslerjem Wassermannom in dr. Pridobil si je široko obzorje in vseskozi svetovljanski pogled na življenje in na umetnost, kar ima pri njem dobre in slabe posledice.

Literarno je plodovit: začel je kot pesnik modernističnega kova (knjiga Boccadoro) v letih, ko so pri nas stopali na plan Cankar, Župančič in drugi. L. 1902. je izšla njegova prva drama, tri leta pozneje so vprizorili komedijo Venus Victrix. Takrat je imel že dovršeno dramo v verzih »Gospodja Valevska.« Pesniško zbirko »Život za cara« je inspirirala rusko-japonska vojna. Z vnemo se je oprijel dramatike in je spisal več majhnih komedij, po vojni je objavil drame in komedije »Svatbeni let«, »Božji čovjek«, »Pustolov pred vratima,« »Diogenes« in »Amerikanska jahta u splitskoj luci.« Vrhu tega je izdal roman »Dunja u kovčegu,« spisal celo vrsto sestavkov v prozi, esejev, kritik itd.

Begović je po svoji naturi lirik, pri izbiranju in deloma tudi pri oblikovanju snovi pa tipičen impresionist, kot človek in kot pisatelj spada k erotičnemu psihološkemu tipu. V njegovih pesmih, prozi in dramatskih delih stopa najbolj v ospredje erotična čuvstvenost; globokih življenskih problemov ne rešuje, rad se giblje na površini in se lagodno igra s svojimi občutji in z osebami, ki jih ustvarja. Pri njem je vse lahko, vse se iskri in trepeče, kakor segreti zrak v njegovi Dalmaciji. »Sunce,« »krv«, »žena,« »požuda,« in pod. so pri njem najpogosteje rabljene besede. Kot star »gledališki človek« razodeva v svojih igrah znatno dramatsko veščino zato tudi doseza pri občinstvu uspehe, kakor redkokateri jugoslovenski dramatik. Kakor Čapek, Langer, Molnar in drugi dramatiki malih narodov, je tudi Begović kar moči svetovljanski, da ustreže čim širši meščanski publiki Evrope.

Milan Begović je tudi spreten prevajalec, njegovo gledališko-organizatorično in pedagoško delovanje pa še ni zaključeno, da bi lahko rekli o njemu kaj več, kakor da je Begović tudi tu uveljavil svoje sposobnosti in široko naobrazbo.

50 letnica Flaubertove smrti. Dne 7. t. m. je minulo 50 let, kar je umrl v Croissetu pri Rouenu eden največjih francoskih pripovednikov Gustave Flaubert. Slovenci imamo v Župančičevem prevodu »Tri povesti,« v Levstikovem prevodu pa »Gospo Bovaryjevo«, nesmrtno zgodbo o razočarani ljubezni in mojstrsko sliko podeželskega življenja. »Tiskovna zadruga« bo izdala v prevodu A. Debeljaka drugo Flaubertovo mojstrovino, roman iz stare Kartage »Salambo«. O Flaubertovi smrti smo na tem mestu že pisali (glej »Jutro« z dne 26. aprila t. l.). Naj bi ta jubilej prijatelja dobrega čtiva zopet napotil k Flaubertu, umetniku lepe besede, ki čitatelja nikdar ne razočara in h kateremu se bo zmerom rad povračal, da ob dovršenosti njegovega pripovedovanja občuti užitek, kakor ga lahko dajejo samo redki plodovi človeškega duha.

Domače vesti

Pravkar je izšla
nova številka tedenske revije
„Življenje in svet“
ki prinaša naslednje članke z zanimivimi slikami:

Strasti v prirodi.
Rak proti jetiki.
Telefonski pogovor na daljavo 23.000 km.
Ameriški Partenon.
Narodna republika Tuva.
Največje tehniško delo 20. stol.
Pohod na Kančindžingo.
Vzajemna pomoč v prirodi.
Pisava sladkornobolnega človeka.
Vatikan se modernizira.
Kako govorijo čebele.
Čuvajte se ljubezni!
Zanimivosti iz kraljestva števil.
Obisk v zavodu »tretjega spola«.
Hrusti in njih matere.
Alkohol in njegovi učinki.
Poljubljam roko!
Nekaj o jajcu.
Igračkarski obrt.
Od kdaj se ne vsekujemo v roko?

Revija »Življenje in svet« stane četrtletno Din 20.—, mesečno Din 8.—, posamezne številke po Din 2.—. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Knaflijeva u. 5.

* **Sprejem v državljanstvo naše kraljevine.** Z odlokom ministra za notranje zadeve sta sprejeta v državljanstvo kraljevine Jugoslavije Avgust Seliger, trgovski poslovodja na Vrhniki, skupno z ženo Ivano in mladoletnimi otroci, ter Martin Kramer, tesar pri Dev. Mariji v Polju, skupno z ženo Jozefo in mladoletnimi otroci.

* **Ukinjenje honorarnega konzulata Belgije v Beogradu.** Kraljevska banska uprava objavlja: Belgijsko poslaništvo v Beogradu je obvestilo ministrstvo za notranje posle, da je belgijska vlada glede na novo razdelitev kraljevine Jugoslavije na banovine sklenila, da ukine častni konzulat Belgije v Beogradu in da razreši dosedanjega honorarnega konzula g. Vaso Jovanovića teh funkcij.

* **Bančnik Frank Sakser** se za stalno vrne v domovino. Kakor poroča »Ameriška Domovina«, je g. Frank Sakser v Newyorku lastnik dnevnika »Glasa Naroda« in znane slovenske banke ter potniške tvrdke, sklenil, da se za stalno vrne v staro domovino. Naselil se bo v okolici Ljubljane.

* **Ivo Lupis - Vukić v Južni Ameriki.** Kakor smo svojedobno poročali, se je g. Lupis - Vukić prošlo jesen podal na informacijsko potovanje po Južni Ameriki. Iz Buenos Airesa je tekom meseca februarja posetil jugoslovenske naselbine v severnih pokrajinah Argentine, kjer se naši rojaki bavijo večinoma s trgovino in industrijo. Iz Salte je odpotoval v Bolivio, kjer je konferiral z zastopniki naših izseljencev, katerih je tamkaj približno 400. Obiskal je tudi Peru, kjer pa je le malo naših ljudi. Na svojih potovanjih zbira Lupis podatke o življenju in delovanju jugoslovenskih izseljencev, o katerih bo izdal knjigo po svoji vrnitvi v domovino. V Buenos Airesu bo Lupis ustanovil jugoslovenski list za vse naše izseljence v Južni Ameriki, ki naj bo »most edinstva in vzajemnega spoznavanja naših rojakov v širnih južnoameriških pokrajinah«.

* **Za privatne dijake, ki žele napraviti izpit za 5. razred.** Minister prosvete je razposlal te dni vsem direktorjem gimnazij razpis, da morajo vsi privatni dijaki, ki žele napraviti izpit za peti razred, prej napraviti malo maturo. K izpitu bodo pripuščeni samo odlični in prav dobri dijaki, ki nimajo nobenega »dovolnega« reda.

* **Novo planinsko glasilo?** Kakor nam poročajo se je sestal v Ljubljani konzorcij, ki namerava začeti izdajati novo planinsko glasilo. Konzorciju načeluje g. dr. I. C. Oblak, pridružili pa so se mu m. dr. prof. Ferdo Seidl, Janko Mlakar, dr. Valentin Kopun, pomožni škof dr. Rožman, dr. Šmuderl, dr. Jakob Prešern, dr. M. Hrašovec in še drugi predstavniki naše planinske literature.

* **Avijatična razstava v Zagrebu.** V drugi polovici tekočega meseca bo v Zagrebu otvorjena prva in velika avijatična razstava. Kakor javljajo zagrebški listi na tej razstavi ne bodo razstavljeni samo grafikoni in tabele, marveč tudi modeli iz katerih bo razviden ves razvoj avijatike od njenih prvih početkov do danes. Razstavljen bo tudi prvi motor avijona, ki je pred dvajsetimi leti krožil nad Zagrebom. Na razstavo pošljejo nemške, avstrijske in angleške tvornice tudi nekaj avijonov.

* **Nove telefonske zveze Žalca z inozemstvom.** S 1. t. m. so bile otvorjene nove telefonske zveze Žalca v Savinjski dolini z naslednjimi nemškimi mesti: Regensburgom Münchenom, Nürnbergom, Fürthom na Bavarskem, Frankfurtom ob Meni in Berlinom.

* **Ciril Metodova družba prosi podružnice,** da še ta mesec skličejo občne zbore ter naznanijo nove odbore.

* **Kmetica skočila iz vlaka.** V Veliki vesi na progi Zagreb-Rogaška Slatina se je preteklo nedeljo pripetila huda nesreča. Ker izletniški vlak postoji le na večjih postajah, ne pa tudi v Veliki vesi, je kmetica Ana Klicarjeva skočila iz drvečega vlaka, ter se pri tem nevarno poškodovala. Zlomila si je obe roki. Prepeljali so jo v bolnico.

* **Samomori v Zagrebu** se silno množe. Tako se je pretekli ponedeljek na Mirogoju v Zagrebu zastrupila z ocetno kislino Sivilja Aanka Kozarjeva, ker je bila hudo bolna. Prepeljali so jo v bolnico, kjer pa je še istega dne umrla. Prav tako je podlegla poškodbam neka Marta Poličeva, ki se je na dermatološki kliniki zastrupila s solno kislino.

ITO — zobna pasta najboljša!

Novo! Premiera!
Richard Talmadge
v filmu senzacij in pustolovščin
Otok nade
4. 1/2 8 in 9! Kino **Ideal**

* **Velika defravdacija v Kreki.** V blagajni monopolskega skladišča v Kreki je bil, kakor poroča »Politika« ugotovljen primanjkljaj v znesku 380.000 dinarjev. V zvezi s tem primanjkljajem je bil v ponedeljek zvečer aretiran upravnik skladišča Milan Petrović. Aretacija je vzbudila v Kreki veliko senzacijo, ker je bil Petrović, ki je oče sedmih otrok, ugledna osebnost in znan kot skromen človek.

* **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev.**

Iz Ljubljane

u— **Veliki muslimanski praznik Kurban Bajram** se začnejo 9. t. m. Zaradi imenovanih praznikov bo imel 9. t. m. ob pol 5. vojaški svečenik g. Mehmed Ahmetašević jutranjo službo božjo za vojake muslimanske vere ljubljanske garnizije v vojašnici kralja Petra Velikega Osvoboditelja. Muslimani civilisti, ki žive v Ljubljani, lahko prisostvujejo omenjeni službi božji.

u— **Ameriško - jugoslovenski večer,** ki ga bosta izvajali Miss Ellenor Cook in Miss Camilla Edvards v petek 9. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice, obeta biti izredno zanimiv. Prvi del programa, ki ga bo Miss Cook izvajala v Ljubljani, tvorijo naše narodne pesmi. Nastopila bo v narodni noši, ki si jo je nabavila, ko je pred 4 leti prvič obiskala naše krale. Prednašala nam bo program na isti način kakor v USA. Upa, da je pravilno pojmovala duh naših krasnih pesmi, katere zelo ljubi. V drugem delu svojega programa nastopi Miss Cook s svojo spremljevalko v noši, ki je bila običajna v Ameriki v letih 1855.—65. Pesmi tega časa kažejo v precejšnji meri angleški vpliv. Zadnji del programa nudi pestro sliko socijalnega življenja današnje mlade Amerike: College-pesmi, sentimentalne in zamorske pesmi, koračnice in jazz. Vstopnice za ta velezanimivi večer se dobe v Matični knjigarni.

Prepričajte se,
da so naše pomladanske oblekce, pomladanski plašči in moške obleke lastnega izdelka najlepše in najboljše.
Kupovali boste stalno pri
Drago Gorup & Co.
LJUBLJANA.
Miklošičeva 14.

u— **Pevski zbor slovenskega učiteljstva** je bil ob koncu marca in v začetku aprila na Češkoslovaškem ter absolviral tam celo vrsto koncertov. Zbor je posamezne težke skladbe po zaslugi svojega dirigenta g. Srečka Kumarja brezhibno naštudiral ter jih izvajal z vso resnostjo. Ljubljana bo imela priliko slišati ta zbor v soboto 10. t. m. na koncertu v dvorani Uniona. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

u— **Mladinski koncert slovenskega učiteljskega pevskega zbora** bo v nedeljo 11. t. m. ob pol 11. dopoldne v veliki dvorani hotela Uniona. Zbor bo izvajal vse one pesmi, katere je pred dobrim mesecem pel češkoslovaški mladini. Češka mladina je v mnogobrojnem številu poslušala jugoslovenske narodne in umetne pesmi. Prepričani smo, da se udeleži tega koncerta polnoštevilno tudi naša mladina. Med drugim bo imela priliko slišati tudi moravsko narodno »Zabučale so gore«, ki je najljubša pesem češkoslovaškega prezidenta Masaryka. Program stane 3 Din; dobi se pri šolskih vodstvih, odnosno ravnateljstvih, pa tudi v Matični knjigarni. Kdor bo imel program, bo imel tudi brezplačen vstop k mladinskemu koncertu.

u— **Greta Garbo v filmu »Grešna strast« v ljudskem kinu »Dvoru«.** Danes bo predvajal kino »Dvor« po nizkih ljudskih cenah čarobni film Grete Garbove »Grešna strast« ali kakor so imenovali film v Nemčiji, »Dama iz lože štev. 13.« V tem filmu igra Greta Garbo mlado rusko špijonko, ki s svojimi ljubavnimi čari zapelje mladega avstrijskega generalštabnega poročnika, ki se blazno zaljubi v njo in ji nehote izdaja tajnost na tajnost. Pa tudi Greta Garbo sama začuti prvikrat v svojem življenju pravo ljubezen do lepega mladega častnika in po mnogih opasnih ovirah najdeta obe srci mir in srečo. Velenapeta drama je bogata na velikih efektih. Zlasti Greta Garbova razvija v tem filmu ves svoj bogati čar igre v prizorih ljubezni in strasti. Mladini je film neprimeren. Cene pri vseh predstavah najnižje: 2, 4, 6 in 8 Din. Predstave ob 4., pol 8. in 9. Cenjeno občinstvo naprošamo da si blagovoli vstopnice nabaviti v predprodaji od 15. dalje, ker je zlasti pri obeh večernih predstavah pričakovati velikega navala.

u— **Iz gledališča.** Drevi bo opera zaprta. V drami pa se bo igrala premijera Begovićeve tragikomedije »Pustolovec pred vrati« za red A. Bravničarjeva opera »Pohujšanje v dolini šentflorjanski« se bo pela v nedeljo 11. t. m.

u— **Československá Obec v Lublani.** V nedeli, dne 11. kvetna t. r. vylet společny do Kranje, spojeny s hostováním našeho loutkového divadélka v tamnim Národnim dome. Sraz účastniku o půl sedmé hodinne ranni na hlavním nádraží. O slevu jízdného zažádáno. Členové, kteří nejedou do Kranje, nechť se korporativne účastní uvítání výpravy Federace strojvodcu v Československé Republice, kteri přijede na hlávni nádraži v nedeli, dne 11. t. m. o 9.15 hod. ranni. Při prohlídce mesta budmež ochotnými pruvodci a tlumočníky.

u— **Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani** priredi v nedeljo 11. t. m. izlet v Krško in Leskovec, kjer si bodo izletniki ogledali več umetnostnih spomenikov. Vodstvo je prevzel konservator g. dr. France Stele. Odhod iz Ljubljane, glavni kolodvor, v nedeljo ob 5. 15 zjutraj, povratek v Ljubljano z večernim vlakom.

J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnikih
najcenejši

Tvrdka
A. Kunc
Ljubljana, Gosposka ulica
priporoča svoje izborne izdelke moških oblačil. :: Cene kar mogoče nizke!

u— **Kopališče SK »Ilirije«** je deloma prenovljeno, je popolnoma urejeno in se otvori danes 8. t. m. zjutraj, na kar opozarjamo cenjeno občinstvo.

u— **Rimski grobovi na Tržaški cesti.** V početku tržaške ceste poleg stare hiše v kateri je trgovina, si gradi g. Jemec novo dvonadstropno hišo. Pri prekopavanju prejšnjega vrta pa so naleteli delavci na grobove izza rimskih časov. Vsak grob je sestavljen iz štirih kamenitih plošč. V grobovih so našli delavci najrazličnejše predmete: žare, vaze, ročke, razne kipce in denar s podobami rimskih imperatorjev, glavico iz lapidarja in celo lesen kipec, ki se je ohranil skoro dvoje tisočletij.

u— **X. produkcija gojencev državnega konservatorija** bo v petek 9. t. m. v Filharmonični dvorani ob pol 6. popoldne. Vstop prost. Vabljeni so starši gojencev in prijatelji konservatorija.

u— **Maša zadušnica za blagopokojnega Martina Colariča,** predsednika ZSV bo 12. t. m. ob 7. uri v frančiškanski cerkvi. ZSV vabi k maši tovariše in sorodne organizacije. Običajni vsakoletni skupni sestanek bo zopet na Brezjah 10. avgusta.

u— **Članom Akademskega kluba montanistov.** Danes 8. t. m. ob 17. bo v rudarskem pavilonu predavanje inž. V. Kersniča o upravi jamskega obrata. Udeležite se predavanja polnoštevilno.

u— **Počitniške kolonije mestne občine.** Kakor vsako leto, tako bo tudi letos poslala mestna občina 180 otrok na počitnice k morju ali pa na Gorenjsko. Prošnje je vlagati na mladinski urad mestnega magistrata. V prošnji mora prosilec navesti naslednje podatke: dan, mesec in leto rojstva, pristojnost, koliko je otrok v rodbini, ime in poklic staršev, stanovanje, premoženjske razmere in koliko so starši pripravljeni plačati kot prispevek. Rok za vlaganje prošenj poteče 25. t. m. Pozneje vložene prošnje se ne bodo upoštevale.

u— **Sokol Šiška** priredi v soboto 10. t. m. v Bellevueju družabni večer s plesom. 655

u— **Socialnopolitični urad mestnega magistrata** v dneh 9. in 10. t. m. ne bo poslovalzaradi snaženja prostorov.

u— **Stavbne nasvete, načrte za nove gradbe in adaptacije.** Tehnični biro Tehna, Ljubljana, Mestni trg 25-I. Telef. 25-80.

10% — 15%
si prihranite
ako kupujete modro, sivo ali pa **aluminijasto posodo,** katero dobite v veliki izberi pri tvrdki z železnino 5533
STANKO FLORJANČIČ
Ljubljana Sv. Petra cesta 35

u— **Z avtom v obcestni kamen.** V torek okrog 18.40 se je pripetila lastniku avta J. R. na Dolenjski cesti tik pred Jelačinovo gostilno hujša nesreča. Imenovani je vozil v avtomobilu Marijo B. in je na označenem mestu nenadoma izgubil oblast nad volanom. Naslednji trenutek se je prvi del voza zaokrenil in zadel v obcestni kamen. Zalet je bil izredno hud, kajti skrivile so se osi prednjih koles, precej pa se je pokvarila tudi karoserija. Marija B., ki je bila v vozu, se je zaradi nenadnega sunka obrezala z razbitimi šipami, vendar poškodbe niso bile preude. Avto je moral lastnik odpeljati s pomočjo drugega avtomobila v popravilo v mesto.

u— **Nezgoda zaradi neprevidne vožnje.** Wolfova ulica je ena najprometnejših ulic, kar pa kolesarjev in avtomobilistov nič ne ovira, da ne bi po tej ozki uličici prav tako divjali, kakor na odprtih cestah. Zavoljo tega so tam nesreče prav pogoste. Predsinočnjim je tam s kolesom podrl mesarski pomočnik Ivan K. 79 letno Marijo Pavličevo, mestno ubogo, ki se je pri padcu občutno poškodovala in so jo morali spraviti takoj v postelio ter klicati zdravnika. Nerodnega voznika si je zapisal stražnik.

u— **Uro mu je ukradel.** Hlevar Karel Prijatelj, uslužben v gostilni »Novi svet« je predvčerajšnjim zapazil, da mu je zmanjkala, ura, ki jo je imel obešeno na zidu v skladišču. Pričel je razmišljati, kdo bi prišel v poštev kot tat. Naenkrat se je domislil delavca Franceta B., ki je bil dan poprej zaposlen tam pri nekih zidarskih delih. Osumil ga je napram stražniku, ki je fanta kmalu izsledil. Preplašeni France je tatvino priznal in izpovedal, da je uro že prodal, da si nakupi nekaj obleke. France bo sedaj dobil drgačno obleko, kakor si jo je zamislil.

Umetno gnojilo
za cvetlice dobite v drogeriji
KANC, Židovska ulica 6431

u— **Pretepen maser.** Maser Rudolf A. se je predvčerajšnjim zjutraj bridko pritožil stražniku, da so ga ponoči pretepli hišni sostanovalci v Mostah. Povedal je, da je prišel domov okrog 23. in se vlegel v kuhinji v posteljo. Tedaj pa so nenadoma skočile nadenj tri osebe in ga nemilo preteple. Rudolf je napadalce tudi imenoma prijavil, a so ti pozneje pri zaslišanju zanikali, da bi imeli ponoči opravka z maserjem. Izpovedali so, da je prišel Rudolf domov močno okajen in da je bil že tedaj ves razpraskan in pobit. Dognati, kdo govori sedaj resnico, je tedaj tudi za policijo trd orel.

u— **Ukradena torbica.** Mesar Anton Zajc z Viča je prijavil na Poljanski cesti, da mu je neznan človek ukradel s prikolice motornega kolesa pred Kalanovo gostilno žensko ročno torbico. Zadeva pa se je pozneje izkazala za nekoliko drugačno. Kakor je izpričala 10 letna šolska učenka Berta, je Zajc izgubil torbico že na vožnji po Poljanski cesti, ker jo je imenovana tam našla. Za deklico pa je prišel neznan moški in zahteval torbico nazaj, češ, da je njegova. Deklica mu je torbico tudi izročila, nakar je neznanec hitro izginil. Drznega sleparja niso mogli izslediti.

Iz Celja

e— **Materinski dan v Celju.** Kakor vsako leto, bo proslavilo Kolo jugoslovenskih sester v Celju skupno s pomladkom Rdečega križa tudi letos Materinski dan v nedeljo 11. t. m. Dopoldne se bodo prodalale cvetlice po mestu, istočasno pa bo v mestnem parku koncert od 10.30 do 12. Popoldne bo v mestnem gledališču slavnostna akademija z naslednjim sporedom: Anica Černejeva: deklamacija »Mamica« in »Prošnja«. Rich. Wagner: Zbor romarjev iz opere »Tannhäuser«. Alojzij Mav: »Mamica moja, povej mi.« (Štiriglasni zbor deške meščanske šole pod vodstvom učitelja g. Šegule.) C. Debussy: III. stavek iz I. kvarteta; T. Z. Čajkovski: Andante cantabile. (Godalni kvartet gg. Karlo Sancin, V. Schramm, Dušan Sancin in Oton Bajde.) Drugi del akademije bo nudil posebno mladini mnogo užitka. Uprizori se Ivan Albrehtova pravljična igra s petjem v 4 dejanjih »Sirota Jerica«. Pevske točke je naštudirala ga. Zinka Thalerjeva, rajanje palčkov in vil gdčna Erna Kovačeva. Režira g. Adolf Pfeifer. Glede na plemeniti namen proslave opozarjamo celjsko javnost, naj se polnoštevilno udeleži prireditve, ker bo s tem dala najlepše zadoščenje vsem, ki iz posebne ljubeznivosti in požrtvovalnosti sodelujejo pri njej.

e— **Koncert.** Društvo »Svoboda« v Celiu priredi v soboto 10. t. m. ob 20. v hotelu »Unionu« (Celjski dom) pevski koncert moškega zbora pod vodstvom g. Preglja. Spored je razviden z lepakov.

e— **Pritožba grajskih posestnikov.** Naprošeni smo za objavo naslednjih vrstic: V zadnjem času opažajo posestniki zemljišč in hiš na celjskem Starem gradu, da se gotovi ljudje za zabavo vozijo z avtomobili na Grad. Končno bi proti tej vrsti športa ne imeli ničesar, če nam avtomobilisti ne bi delali občutne škode. Že itak slabo cesto, ki je komaj dovolj široka za hribovske vozove in najbrže tudi nikdar ni bila namenjena kakemu drugemu voznemu prometu, kvarijo avtomobili s tem, da si na pretesnih krajih enostavno s silo utirajo pot v obcestno celino, seveda pa pri tem odrezavajo in odnašajo prst in travo. Ovira pa se tudi promet domačih voznikov, ki se na vsej progi ne morejo izogniti avtomobilom Naj bi odločilni krogi razmislili zadevo in jo rešili v obojestransko zadovoljstvo Morda naj bi se cesta razširila.

e— **Od doma pobegnil.** Policiji je prijavila zasebnica Marija Leskovškova, stanujoča v Sodnijski stezi 1-III., da je 3. t. m. od doma pobegnil njen oskrbovanec Martin Gačner, sin Antonije Gačnerjeve iz Griž. Deček, ki obiskuje 2. razred mestne osnovne šole, je omenjenega popoldne po naročilu Leskovškove prinesel iz trgovine več predmetov, ki jih je pa pustil pred stanovanjskimi vrati v košarici, v kateri je našla Leskovškova tudi listič z vsebino, da deček odhaja iz Celja v Zabukovco k materi, ker mu je v mestu preveč dolgčas. Kakor pa je bilo ugotovljeno, se deček še do včeraj ni zglasil pri materi in se najbrže potepa po celjski okolici. Fant je star 11 let, je za svoja leta precej visoke postave, oblečen in obut je v rjavo obleko, istotake nogavice in čevlje ter je brez pokrivala.

PEGE odpravi hitro in brez sledu
„CREME ORIZOL“
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Depot: Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova 23. Telefon 49—99.

e— **Surovost.** Delavec Avgust Gregl iz Spodnje Hudinje je prišel predvčerajšnjim opoldne vprašat k neki novi stavbi v Gaberju za delo. Nenadoma pa ga je 24 letni zidar Josip Skamen s stavbnega odra polil z malto po skoro novi obleki in mu napravil najmanj 100 Din škode. Skamen se zagovarja, da je Gregl preveč dolgo zadrževal ostale delavce od dela s pogovorom in da ni hotel na njegovo zahtevo zapustiti stavbišča. Skamen se bo moral zagovarjati na sodišču.

Iz Maribora

a— **Iz gledališča.** V soboto 10. t. m. gostuje slavna primadona ga. Tinka Wesel-Polla kot Gilda v »Rigolettu«, ki bo obenem poslednja predstava te opere. Veljajo operne cene in kuponi. Gostujeta še ga. Vida Zamejič-Kovičeva in g. F. Neralič. Predstava bo le, če bo vladalo zadostno zanimanje.

a— **Prvi izlet kluba SPD Meja.** Novoustanovljeni klub »Meja« priredi v nedeljo 11. t. m. svoj prvi skupni izlet na mejo, in sicer k otvoritvi nove planinske koče pri Sv. Pankraciju na Kozjaku. Odhod iz Maribora ob 5.25 zjutraj do postaje Brezno-Ribnica in od tam peš do cilja. Povratek zvečer. Prijave za izlet in pristop h klubu sprejema pisarna »Putnik« na Aleksandrovi cesti.

a— **Novo planinsko zavetišče ob naši skrajni severni meji.** Agilna mariborska podružnica SPD otvori v nedeljo pri Sv. Pankraciju na Kozjaku ob naši severni meji novo planinsko zavetišče. Ker bo ta dan tamkaj tudi »žegnanje«, se pričakuje velika udeležba. Narodne slavnosti se udeleže tudi številni planinci iz Maribora.

Odvetnik
Dr. Josip Godnič
je z 8. majem t. l.
otvoril
ODVETNIŠKO
6428 ***PISARNO***
na Vranskem

a— **Zadnje novosti v Ljudski knjižnici.** Ljudska knjižnica je prejela naslednje nove knjige: Saldan-Kaufmann: »Die jugoslavische Riviera«. Dogeles R.: »Die hölzernen Kreuze«. Riebicker O.: »Ringen an der Sonne«. Jünger E.: »Der Kampf«. Olden R.: »Stresemann«. Asch Schalom: »Warschau«. Torbery F.: »Der Schüler Gerber hat absolviert«. Grote H.: »Die Höhle von Beauregard«. Marcuds V.: »Männer und Mächte« Babel I.: »Odesa«. Azevedo A.: »Ein brasilianisches Mietshaus«. Strom L.: »Virginia«. Mills L.: »Dunkle Götter«. Hergesheimer I.: »Tampico«. »Kap Java«. »Der bunte Schawl«. »Aphrodite«. Footner H.: »Madame Slorey«. Collins D.: »Feuerprobe«. Browne R. G.: »Verdacht«. Barett F.: »Die Tore der Feinde«. Borden M.: »Flamingo«. Harich W.: »Angst«. »Der Schatten der Susette«. Fontana O.: »Die Gefangene der Erde«. Mild H.: »Der schlummernde Riese«. Asch N.: »Der 22. August«. Wallace E.: »Überfallkommando«. Trotzki L.: »Die wirkliche Lage in Russland«. Harden M.: »Von Versailles nach Versailles«. Wiegler P.: »Der Antrichrist«. Ljudska knjižnica posluje ob torkih, četrtkih in sobotah zvečer od 16. do 18., ob nedeljah pa od pol 10. do 11.

a— **Angleški krožek** priredi v soboto 10. t. m. ob pol 18. v dvorani »Vesne« čajanko z izbranim sporedom. Člani društva in pri njih uvedeni gostje se vljudno vabijo.

a— **Udruženje železniških uradnikov, podružnica Maribor** odpoveduje poučni izlet v Trbovlje, ki bi se moral vršiti 10. t. m. ker premogovnik tega dne stoji. Izlet je odgoden na nedoločen čas.

a— **Smrtna kosa.** V torek sta umrla: v Košakih, občina Lajtersperg 67 letni vimičar Jurij Hausmeister, v splošni bolnici pa 24 letni posestniški sin Avgust Hojnik iz Planice pri Framu. Blag jima spomin, žalujočim naše sožalje!

a— **Nove stojnice na Glavnem trgu.** Na seji mestnega sveta v torek je dobila Marija Stepančič dovoljenje za stojnico za prodajo brezalkoholnih pijač, štajerska sadjarska zadruga pa za prodajo sadja.

a— **Gradbena dovoljenja.** Na seji mestnega sveta v torek so dobili gradbena dovoljenja: Rudolf Kiffmann za zgradbo dveh pritličnih stanovanjskih hiš v Jelašičevi ulici št. 5 in 7., Ivan Dežman za prizidavo skladišča pri hiši v Vrbanovi ulici št. 2., Marija Mustek in Ciril Šimnic za zgradbo pritlične stanovanjske hiše v Koseskega ulici št. 26., Adolf Jurca za preureditev dvoriščnega poslopja v Kopitarjevi ul. št. 11., dr. Rudolf Ravnik za povečanje garaže v Trubarjevi 5., Ivan Lorber za preureditev drvarnice in prizidanje verande v Vetrinjski 5, Lavra Scheidbach za preureditev drvarnice v avto-garažo v Gregorčičevi 8., Alojz Fajdiga za zgradbo delavnice na Pobreški cesti 13., Franc Korman za prizidavo skladišča v Gosposki ulici 3., Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev za zgradbo avtogaraže in odprte lope v Cvetlični 19. Uporabno dovoljenje pa je dobil Ivan Völker za prezidano avtogaražo v Kersnikovi ulici 1.

Dve Marički ali Brez mamice
pravljična igra
M. Grošelj
v soboto popoldne ob treh v operi
POMLADEK
6454

Vremensko poročilo

meteorološkega zavoda v Ljubljani

(Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperaturo, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin, 9. max. tem., 10. min. temp.)

Ljubljana: 7, 757.3, 12.4, 68, WSW2, 10, —, —, 16.8, 8.6. *Maribor:* 7, 756.7, 14, 80 SW3, 10, —, —, —, 8. *Zagreb:* 7, 757.6, 14, 75, WNW2, 8, —, —, —, 11. *Beograd:* 7, 759.3, 17, 65, mirno, 7, —, —, —, 12. *Sarajevo:* 7, 760.9, 10, 75, mir, 5, —, —, —, 5. *Skoplje:* 7, 762.3, 14, 80, mirno, 10, 0.3, dež., —, 8. *Split:* 7, 759.8, 15, 85, SE12, 8, 0.2, dež., —, 14.

Sonce vzhaja ob 4.41 zahaja ob 19.13. Luna vzhaja ob 14.20, zahaja ob 2.57.

a— **Aretacija dveh, ki sta osumljena vloma.** V zvezi s preiskavo o vlomu v Gradišču na naši meji v Avstriji, o katerem smo poročali pred desetimi dnevi, sta bila včeraj zjutraj od organov železniške policije na Pobrežju aretirana Anton Viher in Viktem Rozman ter izročena mariborskemu policijskemu komisarijatu

Iz Kranja

r—*Gostilniško gibanje.* Bedenkovo kleť je prevzel g. Gašper Puhar.

r— *Nogometni odsek Sokola* poziva vse, ki se zanimajo za ta sport, na članski sestanek, ki bo nocoj ob pol 21. v Kozjekovi sobi Narodnega doma.

Iz Novega mesta

n— **Občni zbor Jadranske Straže** bo v petek 9. t. m. v občinski dvorani na magistratu. Dolžnost vseh članov je, da se zbora polno številno udeleže. Vabljeno je tudi ostalo občinstvo.

n— **Ljubljanska Glasbena Matica** je nudila v nedeljo dolenjski metropoli krasen užitek s prireditvijo koncerta, ki ga je izvajala na svoji francoski turneji, ter žela veliko odobravanje. Pri koncertu je bil navzoč tudi komponist g. dr. Schwab iz Celja in ko je zbor podal njegovo »Zdravo Marijo,« je bil dr. Schwab predmet živahnih ovacij.

Iz Laškega

l— *Kolavdacija občinskega vodovoda* se je izvršila pretekli ponedeljek ob prisotnosti zastopnikov v poštev prihajajočih oblastev pod vodstvom vladnega svetnika g. Pinkave. Graditeljico, družbo »Union«, je zastopal g. inž. Möslacher. Komisija je ugotovila, da vodovod brezhibno funkcionira in da si je graditeljica s to zgradbo pridobila zasluženi sloves. Želeti bi bilo le še, da bi se dale občini Laško one subvencije, ki so se ji svoj čas obljubovale in ki jih je strankarstvo znalo vedno znova preprečiti. — Podaljšanje občinskega vodovoda do kopališča in hišna inštalacija v kopališke objekte se bo še v teku tega leta izvršila. Stroške omenjene napeljave bosta nosila občina in OUZD. Proračun za njo znaša 55 tisoč dinarjev.

Iz Trbovelj

t— **Florijanov sejem** je bil to pot zelo slabo obiskan. Bilo ni ne kupcev, ne prodajalcev. Težka gospodarska kriza se pozna pač povsod.

Iz Hrastnika

h— *Protituberkulozni dan* se je praznoval tudi v Hrastniku. Učiteljstvo tukajšnjih šol je posvetilo eno uro pouka v soboto v ta namen in seznanilo tako šolsko mladino o groznih posledicah te bolezni za ves narod. — V nedeljo pa se je vršil pri Logarju, poleg kemične tovarne sestanek protituberkulozne lige, na katerem so govorili: Dr. Neubergar, g. Zelinka in zastopnik okrožnega urada. Navzočih je bilo mnogo ljudi.

h— *Jubilej.* Te dni praznuje 25-letnico, odkar prevaža in zalaga hrastniške gostilne s pivom g. Roškar. Tudi jubilej svoje vrste. Znan je bil Roškar že pred vojno, ko so uvažali k nam nemško pivo. Jubilant pa je bil eden tistih, ki je dejal: Če ste Slovenci, pijte slovensko pivo!«

Iz Ptuja

j— *Zadnja operetna predstava v letošnji sezoni* v ptujskem gledališču bo v ponedeljek 12. t. m. Gostovalo bo mariborsko gledališče z najboljšo slovensko opereto, s Parmovimi »Caričinimi Amazonkami«.

Iz Ljutomera

lj— *Akademija.* Pod okriljem ZKD v Ljubljani je sedmi razred ljubljanske licejske realne gimnazije priredil v soboto dne 3. t. m. v tuk. Sokolskem domu dobro uspelo akademijo. Takorekoč brez reklame se je zbralo veliko število občinstva, ki je z zanimanjem sledilo vzporedu. Po daljšem prologu, ki ga je govorila licejka, v katerem je naštevala znamenite može, rojene v okolici Ljutomera ter ocenila njih pomen za slovanstvo in slovansko kulturo, so se vršile recitacije nekaterih Vrazovih pesmi, Prešernovega »Judovskega dekleta« in Aškereve romance o treh vinskih sodih. Zelo so ugajale pesmi, ki jih je ob spremljevanju klavirja odpela sigurno in učinkovito altistinja-licejka. Tri recitacije francoskih pesmi so pričale o brezhibnem zgovarjanju. Potem je sledila uprizoritev enodejanke »Čajanka pri branjevki«, ki jo je odigrala ženska sekcija dramatske šole Z. K. D. v splošno zadovoljnost. Osobito sta ugajali branjevka in njena hči. — Izletnice so prenočile pri raznih rodbinah v Ljutomeru ter v nedeljo odšle preko Radomerščaka (kjer stoji Miklošičev dom) in Cerovca v Jeruzalem. Popoldne so se vrnile v Ljubljano.

GOSPODARSTVO

Vinarski kongres v Ljutomeru

Drugi vinarski kongres in občni zbor Vinarskega društva za dravsko banovino se bo letos vršil 28., 29. in 30. t. m. v Ljutomeru. Razpored kongresa je določen nasleduje:

Sreda: 28 t. m.: Ob 15. uri seja glavnega odbora Vinarskega društva in delegatov podružnic v dvorani hotela Zavratnik v Ljutomeru. **Četrtek 29. t. m.** (praznik): ob 8.30 pričetek vinarskega kongresa in občnega zbora Vinarskega društva v Sokolskem domu v Ljutomeru z naslednjim dnevnim redom: 1.) Otvoritev kongresa in občnega zbora; 2.) Imenovanje dveh zapisnikarjev in dveh skrutinatorjev; 3.) Referat o pridelovanju kvalitetnih vin (inž. Ivo Zupanič, referent za vinogradništvo pri banski upravi v Ljubljani); 4.) Referat o aktualnih težkočah in zadevah vinogradnika (Joško Glaser, upravnik banovinske trsnice in drevesnice v Kapeli); 5.) Referat o I. vsedržavnem vinarskem kongresu v Beogradu (Lovro Petovar, veleposestnik itd. v Ivanjkovcih); 6.) Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in preglednikov računov; 7.) Poročilo urednika in upravnika društvenega glasila »Naših gorice«; 8.) Odobritev odborovih predlogov za dobo do sledečega občnega zbora, višina članarine in kraj prihodnjega občnega zbora; 9.) Spremembe pravil; 10.) Volitev: a) predsednika, dveh podpredsednikov in 12 odbornikov, b) dveh preglednikov računov za dobo enega leta; 11.) Obravnava predlogov in morebitnih pritožb od strani podružnic in društvenih članov; 12.) Slučajnosti. **V petek 30. t. m.** bodo prirejeni izleti z ogledovanjem vinogradov: 1.) ob pol 9. uri odhod iz Ljutomera čez Presiko, Strmec, Kalvarijo in Mrzlo polje v Jeruzalem, tu obed; popoldan pa čez Svetinje v Ivanjkovce, tu na vlak, odnosno čez Radomerje (Miklošičev dom) v Ljutomer na vlak. 2.) Ogledovanje banovinske trsnice in drevesnice v Kapeli, šampanjskih in vinskih kleti Clotarja Bouvierja v Gornji Radgoni. Ob pol 9. uri z vlakom iz Ljutomera do Slatine Radenci, odtod v Kapelo in potem v Gornjo Radgono, tu na vlak.

Prijave za prenočišča 28. in 29. maja in izlet v Jeruzalem sprejema Vinarska podružnica v Ljutomeru, za izlet v Kapelo in Gornjo Radgono pa Vinarska podružnica v Gornji Radgoni. Izletov se morejo udeležiti samo tisti, ki se bodo prijavili do 25. t. m. pri Vinarski podružnici v Ljutomeru oziroma Gornji Radgoni. — Za izlet v Kapelo in Gornjo Radgono bodo na postaji Slatina Radenci vozila po zmerni ceni na razpolago.

Dne 29. t. m. po kongresu in občnem zboru se bo vršila ob 14. uri na Cvenu pri Ljutomeru tradicijonelna spomladanska konjska dirka, na katero so vsi udeleženci Vinarskega kongresa vabljeni. Po dirki je sestanek kongresistov v gostilni Rajh na Moti, zvečer ob 21. uri pa v gostilni na Triglavu v Ljutomeru.

Prisilna poravnava izven konkurza

Kakor znano, je s 1. majem stopil v veljavo zakon o prisilni poravnavi izven konkurza. S tem je po petih letih zopet uvedena institucija prisilne poravnave, katere namen je, rešiti lažje primere insolventnosti brez uničenja gospodarske eksistence dolžnika. Otvoritev postopanja mora zahtevati sam dolžnik, vendar mora nuditi vsaj 40% poravnavo pri izplačilnem roku največ enega leta ali vsaj 50% pri izplačilnem roku od največ 18 mesecev. Sodišče mora predlog zavrniti, če je bil dolžnik v poslednjih petih letih obsojen zaradi lažnega bankrotstva, če je bil že v konkurznem ali poravnalnem postopanju, pa še ni minulo od zaključka tega postopanja več kakor tri leta, če ne vodi podjetja več nego dve leti in če ne vodi predpisanih trgovinskih ali drugih poslovnih knjig.

Poravnalno postopanje lahko zahteva dolžnik tudi tedaj, če je sodišču predložena že otvoritev konkurznega postopanja. Obrat dolžnikovega podjetja se za čas postopanja ne ustavi, vendar je pod nadzorstvom upravitelja poravnanja, brez čigar odobritve ne velja nasproti upniku nobeden pravni posel, ki presega obseg običajnega poslovanja. Če dolžnik proti prepovedi upravitelja izvrši kak pravni posel, potem sme poravnalno sodišče odvzeti dolžniku upravo imovine in jo poveriti upravitelju ali pa sme ustaviti postopanje in če gre za trgovca, otvoriti konkurzno postopanje. Poravnava ne sme posegati v ločitvene in izločitvene pravice in v prvenstvene terjatve, ki odgovarjajo terjatvam I. in II. razreda v konkurznem postopanju. Predlogi za otvoritev konkurza se morajo odbiti, če poravnalno postopanje konča s pravnoveljavno poravnavo, drugače pa se mora otvoriti konkurz

Trajanje postopanja do sprejema dolžnikove ponudbe je maksimirano tako, da postopanje ne more trajati delj, kakor 90 dni; le pri velikih podjetjih sme minister pravde v sporazumu s trgovinskim ministrom po potrebi podaljšati ta rok. Za sprejem poravnave se zahteva **enaka večina upnikov, kakor v konkurznem postopanju** (¾ večina po višini vseh terjatev in absolutna večina po številu glasov). Le tedaj, če znaša kvota 50 % ali več, se za poravnavo potrebna večina zmanjša od ¾ na dve tretjini. Odobrena poravnava predstavlja izvršilni naslov v pogledu vseh prijavljenih in nespornih terjatev. Dolžnik pa je s pravomočno poravnavo oproščen obveznosti, naknadno poplačati upnikom manjek, ki jih je zadel, in sicer brez razlike, ali so se upniki udeležili postopanja in glasovali za poravnavo ali ne. Da se pospeši postopanje, dopušča zakon pravna sredstva le v omejeni meri. Predvideno je tudi sodelovanje organizacij za zaščito upnikov pri poravnalnem postopanju in se morajo stroški takih organizacij glede poizvedovanja o dolžnikovem imovinskem stanju, glede zavarovanja njegove imovine in glede priprav za poravnavo poplačati prvenstveno, če je to delo izvršeno v korist vseh upnikov. Kot organizacijo v smislu teh določb je minister pravde doslej proglasil Jugoslovensko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu

---

= **Pred zvišanjem nekaterih naših industrijskih carin.** Kakor smo že poročali, so se preteklo soboto na Dunaju ponovno pričela pogajanja za revizijo naše trgovinske pogodbe z Avstrijo. Našo delegacijo vodi dr. Milan Todorović, člani delegacije pa so dr. Velja Stojković, dr. M. Lazarević in dr. Ante Pavelić. Istočasno so se ponovno pričela pogajanja z Madžarsko, ki obetajo biti težavnejša. Naša delegacija je za pristnek k zvišanju avstrijskih carin na žito in moko stavila svoje protizahteve, ki se po dunajskih vesteh nanašajo na zvišanje naših v sedanji pogodbi vezenih carin na osovine, izdelke iz litega jekla, dalje na izdelke iz bakra in medenine in druge kovinske izdelke

= **Naš uvoz tekstilnih sirovin in tkanin v prvem četrtletju t. l.** Naš uvoz tekstilnih sirovin se je v zvezi z razvojem domače tekstilne industrije v prvem četrtletju t. l. dvignil; ker pa letos cene tekstilnim sirovinam, zlasti bombažu in volni, precej nazadujejo, ne opažamo po vrednosti tolike spremembe. **Surovega bombaža** smo v prvem četrtletju t. l. uvozili 2330 ton nasproti 2200 in 2000 tonam v odgovarjajočih razdobjih l. 1929. in 1928.; vrednost uvoženega bombaža pa se je povečala le na 61.7 milijona Din nasproti 58.7 milijona Din v prvem četrtletju pret. leta in 57.3 milijona Din v prvem četrtletju l. 1928. Uvoz **bombažnega prediva** se je dvignil od 3360 odnosno 2940 ton v prvem četrtletju 1928 in 1929. na 3710 ton v vrednosti 148.7 milijona Din (lani 132.5). Tudi uvoz **bombažnih tkanin** se je povečal na 194.2 milijona Din nasproti izredno nizkemu uvozu v prvem četrtletju pret. leta, ko je znašal le 181 milijonov Din; vendar pa moramo upoštevati, da je uvoz bombažnih tkanin znašal v prvem četrtletju l. 1928. še 252.2 milijona Din. — Uvoz **sirove volne** se je nasproti prvemu četrtletju 1928. več kakor podvojil; dvignil se je od 339, odnosno 582 ton v I. četrtletju 1928. in 1929. na 795 ton, po vrednosti pa se je povečal le od 13.9, odnosno 21.2 na 24.1 milijona Din. Sporedno se je dvignil uvoz **bombažnega prediva** od 218 in 183 ton na 307 ton, odnosno od 17.6 in 15.7 na 23.2 milijona Din. **Volnenih tkanin** smo uvozili za 106.4 milijona Din, to je le za 1.6 milijona Din več nego v I. četrtletju pret. leta. Uvoz **svilenih tkanin** pa je precej konstanten ter je znašal v I. četrtletju t. l. 35.4 milijona Din nasproti 34.4 in 39.0 milijona Din v odgovarjajočih razdobjih predhodnih dveh let.

= **Evropa proti ameriškemu protekcijonizmu.** Ko je bila lani v Zedinjenih državah predložena carinska novela, ki predvideva znatno povišanje že itak izredno visokih uvoznih carin Zedinjenih držav, so se številne evropske gospodarske organizacije s protesti obrnile na ameriško vlado. Mnogo se je razpravljalo o tem, kako naj Evropa plača Ameriki ogromne dolgove, če se Amerika brani uvozu blaga iz Evrope. Evropa more te dolgove poplačati le v blagu, ker zlata za izvoz nima na razpolago. Po dolgotrajnih razpravah so bile sicer nekatere postavke predlaganih ameriških carin zopet znižane, pa tudi v sedanji obliki ogroža ta carinska novela izvoz Evrope v Ameriko. Zlasti se čuti prizadeto švicarska industrija, ki pripravlja resen bojkot ameriškega blaga. Slično gibanje opažamo tudi v drugih evropskih državah. Švicarji pozivajo sedaj ostale evropske države k skupni akciji proti pretirani protekcijonistični politiki ameriških Zedinjenih držav.

= **Odpravljen je konkurz** o imovini tvrdke Derenda Franc & Co., družba z o. z. v Ljubljani ker ni kritja za stroške postopanja.

= **Oddaja zgradbe konjušnice na Sušaku** se bo vršila potom ofertalne licitacije 23. t. m. pri inženjerskem oddelku savske diviziske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v Zborници za TOI).

BORZE

7. maja.

Na ljubljanski borzi je bil včeraj devizni promet zlasti velik v devizi Praga, dočim v ostalih devizah ni bilo večje potrebe. Tečaji deviz nekaterih deviz so se ponovno okrepili: tako se je deviza Newyork dvignila od 56.445—56.46 in deviza Dunaj pa od 7.9754 na 7.9781. Med efekti je bila Kranjska industrijska družba zaključena po 302.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda dalje čvrsta. Za aranžma se je danes trgovala po 429, za kasc po 428 — 428.5, za maj po 429 — 429.5 in za december po 432 do 433. 7% Blairovo posojilo je bilo zaključeno po 84.5. V zasebnih vrednotah je prišlo do prometa le v Union banki po 80 do 82 in v Unionu mlin po 120. Trboveljska je po odbitku kupona (35 Din) notirala 446 do 447.5.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.77 Berlin 13.4875 — 13.5175 (13.5025). Bruselj 7.8921. — Budimpešta 9.8850. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 7.9631 — 7.9931 (7.9781). — London 274.50 — 275.30 (274.90). — Newyork 56.46. — Pariz 221.98. — Praga 167.17 — 167.97 (167.57). — Trst 295.61 — 297.61 (296.61).

Zagreb. Amsterdam 22.77, Dunaj 796.31 do 799.31, Berlin 13.4875—13.5175, Bruselj 789.21, Budimpešta 987.— do 990.—, Milan 295.512 — 297.512, London 274.50 — 275.30, Newyork 56.36—56.56, Pariz 220.28—222.28, Praga 167.17—167.97, Zurih 1094.40 do 1097.40.

Curih. Zagreb 9.1250, Pariz 20.2550, London 25.0825, Newyork 516.15, Bruselj 72.0225, Milan 27.0650, Madrid 63.40, Amsterdam 207.75, Berlin 123.18, Dunaj 72.80, Sofija 3.74, Praga 15.29, Varšava 57.85, Budimpešta 90.20, Bukarešta 3.07.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 97 bl., 7% Blair 86 bl., Celjska 160 den., Lj. kred. 120 den., Prištediona 905 den., Kreditni zavod 170 den.,

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 428.5 — 429, za maj 428 do 429.5, za december 432 — 432.5, investicijsko 87.25 den., agrarne 54.25 den., 8% Blair 97.5 bl., 7% Blair 84.375 — 85; bančne vrednote: Prištediona 903 — 910, Union 196 — 197, Jugo 80 — 81, Srpska 178 do 182, Zemaljska 145 — 49, Ljubljanska kreditna 120 den., Narodna 8520 — 8620; industrijske vrednote: Narodna šumska 21 den., Našička 1310 — 1390, Gutmann 170 do 171, Slaveks 70 — 74, Slavonija 200 den., Drava 267 den., Šećerana 365 — 380, Union (Osijek) 110 — 130, Vevče 125 den., Isis 33 — 40, Dubrovačka 440 den., Trbovlje 446 — 447.5.

Beograd. Vojna škoda 433.5 — 435 zaklj., investicijsko 88 zaklj., agrarne 54 — 55, Narodna 8620 — 8720.

Blagovna tržišča

Les

+ **Ljubljanska borza** (7. t. m.). Tendenca za les mlačna. Zaključenih je bilo 10 vagonov tramov. Povpraševanje je za letve (25 m³ 24/38 in 28/48 mm, 4 m dolž., I., II., III.), 500 kom. 3k-ag blf um luml uml umlh za remelne (500 kom. 38/58, 500 kom. 48/58, 500 kom. 48/68, 500 komadov 48/78, 100 komadov 58/78 in 100 komadov 78/78, vse 4 m dolž. I. II. III.), za deske (24 mm, 4 m dolž., 17, 19, 22, 25, 28, 30 in 33 cm širine, po 150 komadov od vsake širine ter 12 mm, 4 m dolž. po 300 kom. vsake širine), za kratice (2, 2.50, 3, 3.50 m dolž. od 16 cm navzgor, deb. 12 in 24 mm), za tramiče (v določenih dimenzijah), za hrastove kvadrate (Werkholz, dobro obtesano blago za italijanske železnice, ca 100—150 m³ 24×24 do 50×50, dolž. od 2.30 m navzgor) ter za orehove blode (od 70 cm srednjega premera navzgor, po možnosti črnikaste barve).

Žito.

+ **Ljubljanska borza** (7. t. m.). Tendenca za žito mirna. Zaključen je bil 1 vagon pšenice. Nudi se pšenica (slov. postaja, mleveska tarifa, plač. 30 dni): baška, 80 kg po 252.50 do 255), 78 kg po 245.50—247, 77 kg po 237.50—240; **rž:** baška, 72-73 kg po 197.50; **koruza:** baška promptna po 135—137.50, za junij po 140—142.50; **ječmen:** baški 62-63 kg po 162.5—165; **oves:** baški, navad. tarifa po 180 — 185; **moka:** »Og« fco. Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 400 — 405.

+ **Novosadska blagovna borza** (7. t. m.). Tendenca nespremenjena. Promet: 7 vag. pšenice, 1 vag. moke, 1 vag. otrobov, 25 vag. koruze in 3 vag. ječmena. — **Pšenica:** baška, 77 kg 192.50 — 197.50; 78 kg 197.50 do 202.50; gornjebaška, 78 kg 200 — 205; banaška, Tisa šlep, 78 kg 200 — 205; gornjebanaška, 78 kg 195 — 200; sremska, 77 kg 177.50 — 180. **Oves:** baški in sremski 125—130. **Ječmen:** baški, sremski, 63/64 kg 107.5—112.5. **Koruza:** baška in sremska 92.50 do 95, ladja Dunav 92.50—95, banaška 87.50 do 90. **Moka:** baška »Og« 332.50—342.50; »Og« 330—340; »2« 295—305; »5« 235—245; »6« 165—175; »7« 115—125; »8« 80—90. **Otrobi:** 65—75

+ **Budimpeštanska terminska borza** (7. t. m.). Tendenca prijazna; promet srednji. **Pšenica:** za maj 20.25—20.26, za junij 20.43 do 20.44, za oktober 19.35—19.36; **rž:** za maj 10.50, za junij 10.55—10.57, za oktober 12.33 do 12.34; **koruza:** za maj 11.70—11.71, za julij 11.75—11.77, tranzitna za maj 10.75 do 10.78.

Živina

+ **Živinski sejem v Ljubljani.** (7. t. m.). Na današnji živinski sejem je bilo prignanih 291 konj, 58 volov, 63 krav, 11 telet in 418 prašičkov; prodanih pa je bilo 57 konj, 26 volov, 29 krav, 7 telet in 390 prašičkov. Sejem je bil dobro obiskan. Kupčija je bila v prašičkih za rejo prav živahna, v ostalem pa srednja. Cene se napram zadnjemu sejmu niso bistveno izpremenile edino teleta so se nekoliko podražila. Za kg žive teže notirajo: voli I. 10 Din (na zadnjem sejmu 10.25 Din), II. 9.— do 9.50 Din (9.50), III. 8.— do 8.50 (8.50), krave debele 5—7 Din (5—7), krave klobasarice 4—5 Din (4—5), teleta 14.50 do 15.50 (13.50—14.50); prašički za rejo pa so se prodajali po 250—400 Din za komad.

Dopisi

OPLOTNICA. Nemila usoda je hotela, da je utonil v tukajšnjem potoku dveletni Dušan, sin uglednega posestnika in lesnega trgovca g. Julčeta Hmelaka. Hudo prizadeti rodbini, ki je izgubila svojega ljubljenca, naše iskreno sožalje!

Kopališča in klinike v inozemstvu

Vojna in krize, ki so ji sledle, so zadale kopališčem težek udarec. Število obiskovalcev večine kopališč je padlo kar za polovico. Vzroka temu pač ne moremo iskati morda v popuščanju potrebe po okrepitvi, nego je to jasen dokaz, kako je splahnilo blagostanje v Evropi.

Zadnja leta pa že vidimo povsem drugačno sliko. Karlovi vari na primer so prvo kopališče na kontinentu, ki je že doseglo predvojno število obiskovalcev. Tega pojava si pač ne moremo razlagati le s tem, da imajo Karlovi vari nele evropsko, temveč tudi izvenevropsko publiko, temveč baš z dejstvom, da so postavili v takem središču zdravja iščočih znanstvene institute, moderna okrevališča in privatne klinike svetovnega slovesa. In kar je najvažnejše pri znanstvenih ustanovah: tu nastajajo vedno novi sodobni instituti. Seveda je jasno, da pač taki instituti lažje nastajajo na tleh, ki jih obiskujejo ameriški dolarski milijonarji. Tako so opremljene nedavno otvorjene očesne klinike dr. Müllerja z najpopolnejšimi znanstvenimi napravami, ki so seveda požrle ogromne vsote. Z združitvijo specijalističnih klinik z modernimi internimi klinikami v eden zavod se hoče postaviti nekak novum, nastavitev znane kapacitete univerzitetnega profesorja dr. Biedla iz Prage pa utisne celi zadevi posebno interesantno noto. Taki instituti so vredni omembe že iz tega vidika, ker nas obveščajo o grandijoznem razvoju ameriških klinik, po katerih vzorcu so le-ti baš urejeni. V vseh nastavitvenih prostorih se izživlja rafinirani luksus, ki so ga izumili ameriški možgani za ameriški dolarski zaslužek, kar je prav na mestu, saj lahko rečemo brez nadaljnega, da se je tu etablirala ameriška visoka financa, če se ne oziramo na enostavno hišo za bolnike evropskega srednjega stanu. Naravno pa je ta nova klinika le znak spet nastopajoče konjunkture in ni to le posamezen primer naporov, novih gradb itd., ki jih opažamo v Karlovih varih.

Nedvomno moremo govoriti o Karlovih varih kot prav poučnem vzgledu, kako je treba voditi kopališko politiko. Najmodernejše nove naprave, postavitev znanstvenih institutov, ki si zaslužijo pridobiti mednaroden sloves, odlični specijalisti so vse poroki, da tudi tisto ne izostane, kar tako iščemo: Mednarodni sloves in pa ozdravljenje gospodarstva.

Dva fotografa,

dobra operaterja, inteligentna, ki znata občevati z boljšo publiko kopališč, sprejme FOTO PELIKAN, CELJE.

HUMANIK

NAJBOLJŠI IN VENDAR CENENI

Iz življenja in sveta

K požaru v ohijski kaznilnici

Slika nam predstavlja prizor z dvorišča kaznilnice mesta Columbusa, ko reševalno moštvo skuša vzbuditi k življenju nekatere manj opečene jetnike. Kakor znano, je pri požaru prišlo ob življenje preko 300 kaznjencev

Doktor iz Zeileisove šole

Veliko senzacijo je vzbudila v Nemčiji aretacija bivšega asistenta na Zeileisovem zavodu, »doktorja medicine in filozofije« Karla Nägleja. Sam Zeileis ga je bil »aprobiral« za vodstvo svojega podružniškega zavoda v Nürnbergu, ki je bil največji v Nemčiji in ki so ga v prvi vrsti obiskovali pacienti iz rajha. Mnogo bolnikov, ki so bili iz Nemčije prispeli v Gallspach, je Zeileis poslal svojemu bivšemu asistentu v Nürnberg. Pred nekoliko tedni je oddal Nägle vodstvo nürnberškega zavoda drugemu Zeileisovem učencu, sam pa je otvoril novo podružnico v Frankfurtu ob Meni, ki ji je nadel zveneče ime »Zeileisov bioambulatorij«. Tedaj so se končno nemške oblasti začele zanimati za podjetnega moža in so v svoje presenečenje ugotovile dokaj čudnih stvari, med drugimi to, da je Nägle že večkrat predkaznovan slepar, da ni nikoli študiral medicine ali filozofije in da nosi svoj doktorski naslov tedaj neupravičeno. Pred leti je bil sprevodnik cestne železnice v Wiesbadnu, potem je bil urar, cirkuški klovn, potovalni agent itd., dokler ni postal učenec in ljubljenec gallspaškega »čudodelca«. Ker je zagrešil v zadnjih dveh letih še lepo število drugih goljufij, bo imel s sodnijo precej dolg pomenek...

Ropar iz častihlepja

V Olomucu je prijela policija nekega 18letnega dečaka po imenu Fica, ki je pripravljal v družbi nekaterih prijateljev napad na tamošnjo podružnico Češke Unijske banke prav po vzorcu divjega zapada. Brezimen dopis je opozoril oblasti pravočasno na ta naklep in tako so ga preprečili. Ko so ga zasliševali, je Fica priznal, da je hotel vdreti v banko ob belem dnevu, postreliti uradnike in si prisvojiti blagajno. Vse je bilo že pripravljeno in orožja jim ni manjkalo. Fica je dodal, da mu ni šlo toliko za denar, kolikor za slavo. Po končani kazni, ki bi zaradi njegove mladosti ne mogla biti prav visoka, bi napisal o tem napadu roman in tako bi postal slaven. Za nekoliko dni je postal Fica slaven tudi brez romana.

Levi v južni Franciji

V Gaskonji, domovini dovtipnih in šegavih ljudi, se je med kmeti naenkrat raznesla vest, da žive v tamošnjih gozdih levi, ki neusmiljeno gospodarijo med pasočo se živino. Vesti so bile malo verjetne, dasi so kmetje zatrjevali, da čujejo vsako noč strahotno rjovenje zverin, kazali pa so tudi oglodane ostanke živine, ki so imeli vse znake, da je tu bila na delu orjaška zver. Vendar so se za stvar začeli zanimati neki lovci, ki so po kratkem času ugotovili prave sledove levov. S tem je bila postavljena zagonetka, odkod naj bi se bile vzele opasne zveri. Stvar pa je kmalu razvozlal lastnik menežarije v Moistacu. Ta je izpovedal, da mu je ob povodnji vzela voda med drugimi živerinami tudi levji par. Mislil si je, da so živali potonile, zato ni nikomur javil svoje izgube. Levi so se očividno oteli v gore in tam uveli svoje svobodno življenje. Vlada je zdaj poslala nadnje nekoliko lovcev, ki naj polove nevarne zveri. Kolika škoda, da ni več Tartarina iz Tarascona, ki je moral nad leve preko morja v Alžir, danes bi jih dobil v svoji najbližji soseščini.

Športne obleke

za kolesarje, turiste, lovce ter Bajaco preobleke v največji izbери pri tvrdki

Drago Schwab, Ljubljana.

Žalosten konec „ptičjega čarodeja“

Pariški listi poročajo, da je zadnje čase čuti v ptičjem petju v Tuillerijah neko žalostno noto, kajti krdela malih pevcev obupno kličejo svojega dobrotnika in krmitelja. To je bil neki starec, ki je 45 let dan za dnevom posedal na klopici v tuillerijskih vrtovih, okoli njega pa so se zgrinjale jate kosov, drozdov, sinic, brglezov, ščinkavcev in druge drobnjadi. Ptice so se bile tako navadile nanj, da so mu zobale z rok, z ust in iz žepov, da celo z brk so mu kljuvale drobtinice. Mož je bil znana prikazen in vse ga je imenovalo »ptičjega čarodeja«. Veliko veselje so imeli nad možem in njegovimi miljenci osobito otroci. Te dni pa je mož nenadoma izostal in jate ptičkov so se zanam zbirale pri klopici, kjer jim je radodarna roka že nekoliko ptičjih pokolenj trosila piče. Dobri mož si je namreč sam vzel življenje zavoljo neozdravljive živčne bolezni.

Tudi voli morajo biti v stranki

Velenemški poslanec Zarbach je v avstrijski zbornici nedavno iznesel naslednjo zanimivo dogodbico: Na Dunaju je bila prirejena živinorejska razstava in neki kmetovalec iz Hallensteiga je privedel na Dunaj svoj par volov, da pokaže svoj uspeh v živinorejі. Mož pa ni bil pristaš krščansko-socialne stranke, zato njegovi voli niso bili pripuščeni na razstavo. Slučajno pa je nesrečni živinorejec naletel na nekega znanca, ki pa je imel legitimacijo omenjene stranke. Moža sta se zmenila in udarila v roke: Mož z legitimacijo je kupil vole in jih gnal naravnost na razstavo. Pokazal je legitimacijo in komisija je bila vzhičena nad parom, ki ga je že včeraj odklonila, da ne spada na razstavo. Avstrijska zbornica se je sladko nasmejala, da sta ta dva vola živ dokaz, kako močno je avstrijska javnost prepojena s politiko. Brez strankine legitimacije še vol ne uživa ugleda, pa naj je še tako lepo in zastavno govedo.

Dežela, ki se pogreza

Pred nekoliko dnevi je povzročil ogromen zemeljski plaz v Drontheimskem fjordu (Norveška) veliko škodo in je zahteval tudi več človeških življenj. Kakor so sedaj dognali, ni šlo za lokalen pojav, temveč za velik morski potres, ki je divjal ob vsej norveški obali. Podmorski kabli so tu vsi potrgani, zemeljski plazi so se pripetili tudi na drugih točkah. Na mnogih mestih se je znižala kopnina za celih 6 m in podobne vdrtine so ugotovili tudi v globočinah morja.

Stradivarka kot otroška igrača

Italijanski listi poročajo, da je neki delavec v Pontelagoscuru kupil od neke družine za nekoliko lir stare gosli, ki jih je dal svojim otrokom za igračo. Čisto slučajno so ugotovili, da gre za pristno stradivarko, ki ji napis v notranjosti veli, da jo je kremonski mojster izdelal l. 1734. Delavec jo je sedaj prodal za velik denar.

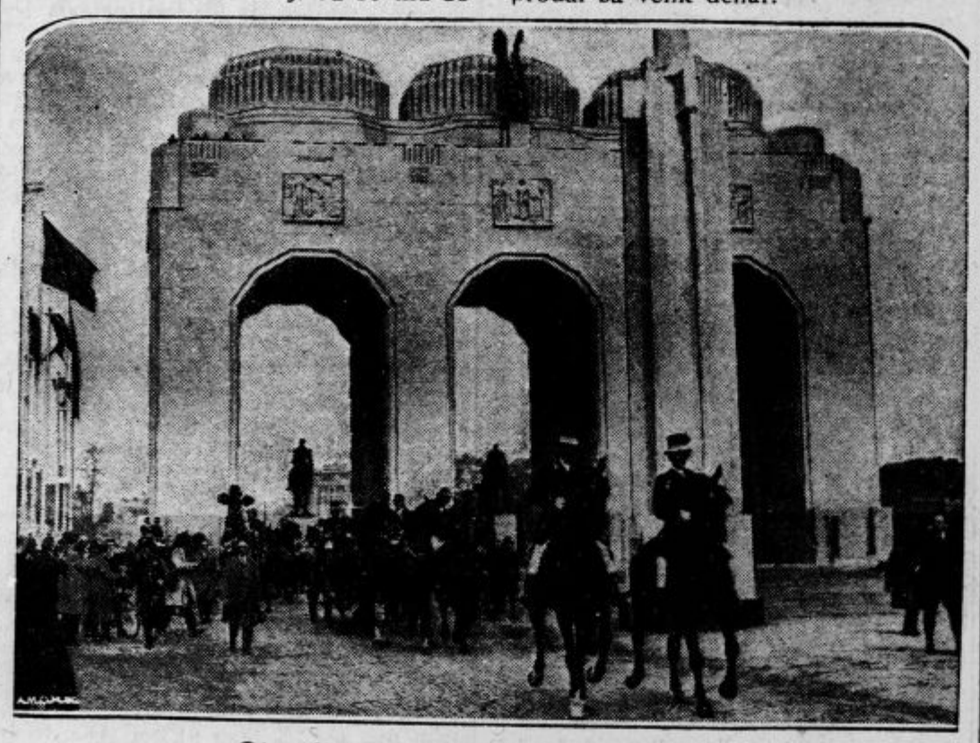

Otvoritev mednarodne razstave v Anversi

Kralj s spremstvom jezdi skozi monumentalna vrata.

»Lindbergh puščavskega peska«

Mladi lyonski motociklist Martineau, ki je na motornem kolesu prevozil vso Saharo od Reggarja do Gao. S seboj je imel kot edino hrano 12 škatlic sardin. Pariški listi pozdravljajo smelega vozača in ga imenujejo »Lindbergha puščavskega peska«.

SPORT

Finale prvenstva LNP
Maribor : Ilirija

Prijatelji nogometa težko pričakujejo nedelje. Saj ni čuda! Na igrišču Ilirije se odigra najvažnejša tekma v Sloveniji. Finalist Ljubljane n prvak Maribora se spoprimeta v odločilni tekmi, ki naj končnoveljavno določi prvaka Slovenije. Ilirija si je po dveletnem presledku zopet osvojila prvenstvo Ljubljane in prvak Maribora se spoprimeta prvenstvo Slovenije. Stvar pa je sedaj druga — že v prvem srečanju v Mariboru je morala Ilirija kloniti pred moštvom Maribora. Sicer jo nekoliko opravičuje dejstvo, da se tekma ni vršila pod takimi okolnostmi, kakor bi morale biti pri tako važni tekmi, vendar je za enkrat najvažnejši rezultat in ta je 5:3 za Maribor. Naša moštva, posebno Ilirija so že mnogokrat okusila vroča mariborska tla. V prvi vrsti je bila temu kriva mala razsežnost igrišč, kjer Ilirija ni mogla razviti svoje običajne igre. V splošnem se opaža tudi, da se naša moštva na tujih tleh ne bore z istim elanom ko doma.

V nedeljo ima Ilirija vsekakor plus radi domačega igrišča, ki je precej večji od mariborskega. Vprašanje je le, ako bo to zadostovalo za zmago, kajti Maribor lahko nastopi z zavestjo, da ima dva gola na dobrem. Kaj to pomeni ve vsakdo, ki je že prisostvoval tekmam. Verjetno je sicer, da bo zmagala Ilirija, povsem odprto pa je vprašanje ali bo razlika golov zadostovala, da bo kakor do sedaj vedno, osvojil prvenstvo ljubljanski klub. Lahko se zgodi, da zmaga Ilirija z dvema goloma razlike, nakar bi bil potreben podaljšek 2×15 min. Ako bi tudi ta končal neodločno, se mora drugi dan vršiti nova tekma. Seveda so to samo prognoze. Rešitev bo prinesla tekma sama.

Sportni drobiž

Kakor smo že včeraj javili, bo naša nogometna reprezentanca sodelovala na svetovnem prvenstvu v Montevideu. Pri sestavi reprezentance se bo savezni kapetan oziral predvsem na one naše igrače, ki stalno bivajo v Franciji, n. pr. Mitrović, Colnago, Štefančić, Sekulić in Bek. Od naših v poštev prihajajočih klubov bo vzel le po enega ali dva, da ne bi bilo ogroženo državno prvenstvo. Iz Jugoslavije namerava vzeti Djokića, iz Haška Hitreca, iz Concordije Premerla in Šimšira, iz Hajduka Bonačića, iz Gradjanskega 1911 Miko Babića, iz SANDa Beleslina, iz Sokola Ivkovića in Jakšića in iz Gradjanskega Mihelčića. Po tej kalkulaciji bi savezni kapetan torej imel na razpolago 18 igračev. Denarna podpora, ki bi jo dobili iz Uruguaja, bi znašala nad en milijon dinarjev.

Na Vidov dan se vrši tradicionalna tekma Češkoslovaška : Jugoslavija. Savezni kapetan je že sestavil naše moštvo, ki bo naslednje: Mihelčić—Ivković, Beleslin—Arsenijević, Premerl, Djokić — Marjanović, Hitrec, Šimšir, Bonačić, Babić II. Proti zadnji reprezentanci, ki je igrala proti Rumuniji, je izpremenil predvsem napadalno vrsto. JNS je sklenil, da se vrši ta tekma v Zagrebu. Ta sklep saveza je v zagrebških sportnih krogih napravil zelo ugoden tis. »Jutarnji List« piše, da je to dokaz, da se situacija presoja objektivno in s potrebnim razpoloženjem.

Hašk je z odličnim uspehom zaključil svojo turnejo po Malti. Dosegel je naslednje rezultate: Hašk : Slilma Wanderers 8:3, Hašk : Queens Regiment 5:2, Hašk : Royal Engineers 3 : 2, Hašk : Pick Navy 4:1, Hašk : Queens Regiment 2 : 2. Skupni score 22:10 v korist Haška.

Belgijski teniški savez je povabil naš savez, naj bi z našo teniško reprezentanco sodeloval pri proslavi stoletnice neodvisnosti Belgije. Naša teniška reprezentanca bo odšla na to proslavo ter bo obenem stopila v borbo za teniško prvenstvo Belgije.

Službene objave Jugoslovenskega plavalnega saveza.

Okrožnica št. 3. (Sportista 5. maja 1930.)

1. Poziva se Somborski plavalni podsavez, da v roku 8 dni pošlje Savezu svoj naslov in seznam članov uprave.

2. Pozivajo se vsi klubi, da čimprej (najpozneje v 15 dneh) pošljejo Savezu približno število svojih članov, s katerimi mislijo sodelovati na juniorskem in seniorskem prvenstvu posebej.

3. Zaradi prihajajočih vprašanj od strani raznih klubov se obveščajo vsi člani tega saveza, da izpopolnitev pravil po lanski skupščini ni tiskana in da je to odgodeno do kongresa FINA — 2. junija 1930.

4. Ob priliki vprašanja Ljubljanskega podsaveza od 17. aprila glede tolmačenja § 25. tehničnega pravilnika po spremembah na lanski glavni skupščini se obveščajo vsi člani saveza, kakor tudi zbor plavalnih sodnikov, da se imenovani paragraf ima tolmačiti na naslednji način:

Vsi juniorji (t. j. oni pod 18. letom, računajoč po letu in ne po dnevu rojstva), ki so v katerikoli vrsti plavanja izgubili juniorstvo, dobijo nazaj juniorstvo, ker so s spremembo tega paragrafa izgubili pravico, da sploh nastopajo na seniorskih prvenstvenih tekmovanjih. Oni juniorji, ki v svojem prehodnem letu (za katere § 25 tehn. pravilnika dela izjemo) nastopijo v katerikoli vrsti plavanja na seniorskih prvenstvenih tekmovanjih, izgube juniorstvo sploh, t. j. nimajo pravice več, da v bodočih tekmovanjih nastopijo kot juniorji. Vse eno je, ali nastopi junior v prehodnem letu na podsaveznem ali saveznem prvenstvu.

Sekcija zbora hazenskih sodnikov JHS. (Službeno.) Odborova seja se vrši danes v četrtek dne 8. t. m. ob 14. uri v kavarni Emona.

Službeno iz LHP. Današnja redna seja n. o. odpade, na kar se opozarjajo vsi odborniki. Prihodnja seja bo sklicana po potrebi v dnevnih listih.

SK Gratika. Danes ob 18. trening I. in II. garniture na igrišču Ilirije. Udeležba strogo obvezna za vse igralce. Obenem naj vsi igralci, ki imajo pri sebi klubske rekvizite, te nemudoma prineso seboj.

SK Krakovo. Danes ob 20. seja ožjega odbora v prostorih gostilne Usenik, Borštnikov trg 2. Kdor želi slike, naj se javi pri g. Novaku od 12. do 13.30.

Plavalna sekcija SK Ilirije. Seja načelstva se vrši danes ob 18. v damskem salonu kavarne Emona.

Motokolesarski klub Ilirija opozarja članstvo na razpis I. Hrv. Motokluba v Zagrebu glede motocikliške dirke na Černomercu, ki se vrši v nedeljo dne 11. t. m. Sestanek zaradi dogovora za skupni odhod k dirki se vrši v petek dne 9. t. m. ob 20.30 v kavarni Evropa.

Ves svet

pozna ASPIRIN-tablete in njihov sijajni učinek pri vseh boleznih prehlada in revmatičnih bolečinah.

Enako važno

pa je vedeti, da je samo **jeden pravi**

Aspirin.

Nezmotljivi znak je Bayer-ev križ na vsakem ovoju in vsaki tableti in pa modro-bela-rdeča znamka na kartonu.

BAYER

Pazite v lastnem interesu na te znake, katerih ni mogoče zgrešiti.

E. Berger:

Preden postaneš zakonski mož

Mine jutro, mine večer in nekega dne prideš domov, odložiš revolucionarno kravato in postaneš udoben. Oblečeš si spalno suknjo in si kupiš naslanjač. Ne preziraš več ljudi, ki nosijo elegantne hlače, in misliš na poroko. Najprvo bolj poredkoma, potem češče in po navadi tedaj, ko si v kakšni dragi restavraciji slabo obedoval.

Proučuješ tečajnice in napišeš ljubici poslovilno pismo.

Potem si najdeš postrežčka, mu izročiš pismo in ga plačaš. Potem si prižgeš cigaro, stopiš v najbližjo točilnico in praviš: »Mlad sem bil!«

•

Sedela sa v rdečem salonu, vrata so bila napol odprta in iz sosedne sobe je bilo slišati skozi težki žametni zastor zadušeni glas papana, ki se je razgovarjal s knjigovodjo.

Slonela je v gugalnem stolu s prekrižanimi nogami in se je rahlo gugala. Nje mali obraz je bil zelo rdeč.

•

»Vidite, vzgojena sem zelo domačno ... najrajši se držim doma in ne dajem zabavam nobenega pomena. To je čudno, kaj ne?... Obleke si delam vse sama... Jaz? — Nečimerna?!... Kaj pa mislite!... Pričesko sem si napravila sama... Predpoldne sem vedno v kuhinji. Kaj tam delam? — Kuham!... Včeraj sem napravila lešnikove piškote!... Želite vedeti recept za te najslastnejše vseh piškotov? — Nič preprostejšega: Stolci štirinajst dek lešnikovih jedrc s štirinajstimi dekami sladkorja zelo drobno, potem postavi to v skledo in napravi iz njih z dvema beljakoma trdno testo. Sedaj namaži ogreto pločevino z voskom, obriši jo, napravi iz testa majhne kroglice, položi jih na pločevino in jim daj, da se spečejo lepo rumeno. Nato jih vzemi s pločevine! — Pri mladem dekletu gledate bolj na izobrazbo?... O, nikar ne mislite, da sem vzrasla kakor kakšna divjakinja. Učiti sem se morala celo prav mnogo. Papa je strogo pazil na to. Kaj čitam?... Moj najljubši pesnik je Slomšek. Slomšek je vzbudil v ljudskem srcu slutnjo vernosti, manjka mu sicer globina, a prisrčnost, zlasti njegovih pobožnih pesmi, je resnična in ganljiva... Za roman ni imel talenta.. Učila sem se literature, zgodovine in umetniške zgodovine... Ah, menite najbrže Canovo? Da, način, kako obdeluje Canova mramor, kaže stremljenje, da bi spravil v trdo stvar mik najmehkejše bolesti. Ne poznam nič lepšega od njegovega genija na grobu Klementa XIII. v cerkvi sv. Petra v Rimu, čeprav ima ta genij več laskave dražesti v sebi nego globlje pomembnosti. Njegov Perzej pa je nasprotno brez enotnosti in globljega gledanja. Toda očarujoča dražest dovršenosti v bleščeče čistem kamnu ti omami oko in čute in nežna obdelava navdušuje poznavalce.. Oprostite, pa to ni čisto pravilno! Oboževanja herojev v smislu starih Grkov Rimljani niso poznali, čeprav najdemo pri njih nastavke za to v češčenju semonov, indigetov, larov in penatov; a vse, kar pripovedujejo o Herkulu, Eneju, Uliseju itd., so si izposodili iz grške herojske zgodovine. Semoni in indigeti so narodni zaščitni bogovi ali idealni varuhi kakšne dežele oziroma naroda in ti so grškim herojem najbližji. Lari so poveličani duhovi pokojnikov, dočim so mani sploh duše pokojnikov. Penati so bogovi-varuhi hiš, njih češčenje je v ozki zvezi s češčenjem Veste... S čim se bavim v prostih urah? — Nu, vam že lahko zaupam. Pišem majhne novele, povesti, črtice, predvsem pa slike razpoloženj in duš. Spesnila sem že tudi nad sto pesmi, ki izidejo v kratkem kot knjiga. V ostalem pa tudi malce komponiram in...

•

(Dopisnica).

Ljubi gospod Plahutnik!

Prosim Vas nujno, da me obiščete takoj po sprejemu te karte. Dal bi si napraviti nov frak in Vas še enkrat nujno prosim, da me takoj obiščete.

S spoštovanjem

Emil Drobtina.

•

»Gospod, zelo sem ganjen in ker sem prepričan, da boste mojega otroka... Vedno prijatelj in oče... moj socialni položaj... zveze... protekcije... izobražena gospodinja, preprosto in meščansko vzgojena... Biser... štedljiva... tudi jaz sem se pridelal v višino... selfmademanu pripada svet... v Ljubljano sem prišel s tremi dinarji v žepu... drago samsko življenje... gostilne... želodčni katar... Prosim vas, to je vse kaj drugega — prideš domov — imaš svoj dom — veš, zakaj si na svetu... Vaše vprašanje me presenča... priznati moram... saj smo vendar poštenjaki... trenutno, žal, nisem v položaju... carinske razmere... neugoden čas za posle... izgube... Ko umrem, vam bo itak vse pripadlo...

•

(Brzojavka.)

plahutnik krojaški mojster ljubljana kongresni trg 1531 ne pridite soboto pomeriti nujno odpotoval

emil drobtina

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20.

Četrtek, 8. maja: Pustolov pred vrati. Premijera. Red A.
Petek, 9. maja: Za ljubezen so zdravila. Red D.
Sobota, 10. maja: Konec poti. Red C.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20.

Četrtek, 8. maja: Zaprto.
Petek, 9.: Zaprto.
Sobota, 10. maja: Mamzelle Nitouche. Gostuje gdč. Mar. Lubejeva iz Zagreba. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Četrtek, 8.: Caričine Amazonke. C. Kuponi.
Petek, 9.: Zaprto.
Sobota, 10.: »Rigoletto«. Gostovanje gospe Tinke Wesel-Polla. Navadne operne cene. Kuponi. Zadnjič.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20. zvečer

Ponedeljek, 12.: Caričine Amazonke. Gostovanje Mariborčanov.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah **2 Din** sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Brivski pomočnik
dober bubi štucer, po možnosti tudi onduler, dobi mesto takoj ali po dogovoru. Stanovanje in hrana v hiši ter 450 Din mesečno. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dober delavec«. 17384

Točaja
(Schankbursch) z večletno prakso in verziranega v kletarstvu sprejme gostilna T. Meneinger, Ljubljana Sv. Petra cesta št. 43. 17289

Pekovskega vajenca
katerega preskrbim tudi z obleko, sprejme Josip Stejan, umetna parna pekarna, Pišece št. 18 pri Brežicah. 16969

Prodajalko
izurjeno v špeceriji in delikatesi, sprejmem. Pismene ponudbe z zahtevkom plače na oglasni oddelek »Jutra« pod »Specerija«. 17267

Vajenca (pikolo)
sprejme hotel »Bellevue« v Ljubljani. 17257

Natakarje in natakarice
mlajše, strokovno izvežbane sprejme takoj hotel »Bellevue« v Ljubljani. 17256

Pek. vajenca
z vso oskrbo v hiši sprejme takoj pekarna And. Selšek, Polzela, Sav. dolina. 17174

2 sladoledarja
prodajalca ki sta zmožna vložiti primerno kavcijo — sprejme takoj v službo Čepon, Jesenice, Gorenjsko. 16739

Izurjeno šiviljo
sprejme takoj v stalno delo M. Rabič, Ljubljana, Bičevje 22. 17385

Klepar. pomočnika
dobrega delavca sprejmem takoj. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 17390

2 klepar. pomočnika
dobro izvežbana sprejme takoj Ivan Kavčič, kleparstvo, Škofja Loka. 17319

Več šivilj
dobro izurjenih v damski konfekciji, sprejmem v stalno namešcenje. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17393

Kovaškega vajenca
z vso oskrbo sprejme Franc Švetlin, kovač, Radomlje. 17439

Za ekspedicijo
Iščem sprejmem vajeno dekle z lepo pisavo. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Ekspedicija«. 17449

Kuharico
samostojno, vajeno vseh hišnih del, sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 17410

Služkinjo ali postrežnico
pošteno, snažno in zanesljivo, za vse, sprejmem v Tavčarjevi ulici št. 6/II. levo. 17459

Učenca
zdravega in močnega, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine, sprejmem v trgovino mešanega blaga. Nastop takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pošten vajenec«. 17434

Pek. vajenca
kojemu preskrbim tudi obleko, sprejme Stojan Josip umetna parna pekarna, Pišece št. 18 pri Brežicah. 16969

Pomožno kuharico
spretno in izurjeno sprejme hotel »Bellevue« v Ljubljani. 17443

Kroj. pomočnika
za majhne kose sprejme takoj Fr. Sešek, Medvode št. 16. 17464

Elektrotehničarja
izučenega ključavničarja, treznega in neoženjenega, agilnega človeka, ki se zanima za hladilno stroko, v kateri bi se lahko izpopolnil v naši tovarni, iščemo proti odškodnini. Kot pogoj je dovršena obrtna šola, parletna prakse pri elektrotehničnem podjetju, perfektna zmožnost nemškega jezika in starost ne izpod 24 let Curriculum vitae in prepis vseh spričeval v nemškem jeziku je vložiti takoj na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Celvenator«. 17412

Pek. vajenca
sprejme takoj pekarna v Mirni peči, Dolenjsko. 17389

Čevljar. pomočnika
boljšo moč sprejme takoj Anton Logar, čevljar v Ljubljani, Dalmatinova ul. št. 7. 17401

Več šivilj
sprejmem takoj za oblačilno stroko. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 17397

2 mizar. pomočnika in 2 vajenca
z vso oskrbo sprejme mizarstvo Smlednik, gasilni dom — pri Medvodah. 17460

Avto-mehanika
vestnega in zanesljivega, ki ima obrtni list ali pa pravico do njega, iščem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Priden«. 17463

Postrežnico
mlajšo, snažno in pridno, za popoldne sprejmem takoj za stalno. Batič, Cesta v Rožno dolino 5. 17487

Kroj. pomočnika
za veliko dela sprejmem takoj, Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 17498

Vajenca
s primerno šolsko izobrazbo, po možnosti sin železničarja, sprejmem v manufakturno trgovino v Mariboru. Informacije se dobe v Gospodarski poslovalnici v Mariboru. Aleksandrova št. 45. 17501

Šoferja in hotelskega slugo
z znanjem slov. in nemškega jezika sprejme takoj ali s 1. junijem večje hotelsko podjetje v Sloveniji Ponudbe pod šifro »200« na podružnico »Jutra« v Celju 17509

Poslovodinjo
izurjeno v damski konfekciji, sprejme tvrdka v Ljubljani. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 17486

Zaslužek

Zastopnik
(notranji) popolnoma nov predmet. Vsako gospodinjstvo je kupec. Brezkonkurenčni predmet. Najvišja možnost zaslužka Poklicni zastopniki imajo prednost. Dober nastop in garderoba pogoj. Ponudbe pod šifro »Gute Verdienstmöglichkeit 356« na oglasni oddelek »Jutra«. 17451

G. Th. Rotman:

Potovanja in čudovite prigode Tomija Popkinsa

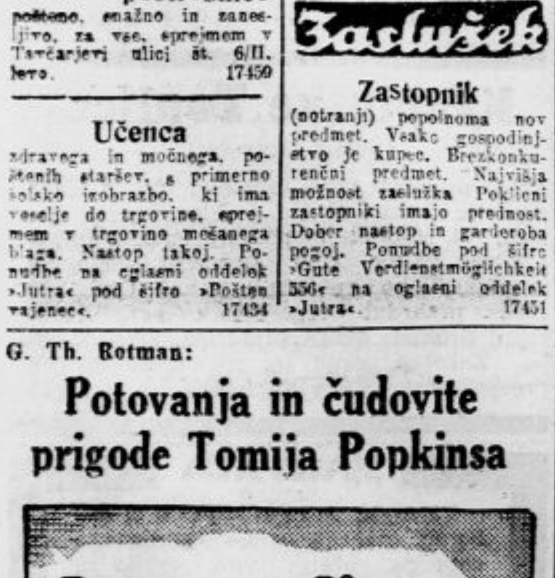

59.

Ko mu je stric podal vrv, ki je ležala v avtomobilu, je Tommy v nekaj trenutkih povezal pijanega belega medveda. »Hoj, vstani!« je zavpil in vlekel in tresel, dokler se ni medved predramil. Vodeč ga za vrv se je vrnil k tovarišem, ki so čakali v varni razdalji.

Zastopnika pisalnih strojev
iščejo svetovne tovarne. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Spreten«. 17175

Redka prilika
Iščemo agilne in zanesljive dame ter gospode kot okrožne predstavnike našega podjetja. Prodajamo samo prvovrstne, lahko prodajne predmete in nudimo stalen zaslužek z visoko provizijo. V poštev pridejo samo najresnejši reflektanti. Ponudbe z točnim osebnim popisom pod »Velik in trajen zaslužek« na Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova c. 2/I. 16897

Dober zaslužek
s prodajo praktičnih tehničnih novosti nudimo akviziterjem, ki obiskujejo trgovce, obrtnike in privatne stranke. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17386

Kdo
ve za dober nasvet dobre ideje, iznajdbe ali druge prilike, s katerim se da zaslužiti. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Nepretirane zahteve«. 17442

Zastopstvo
boljše vrste sprejmem. — Posedujem kapital, ako treba tudi lokal. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »I. B.« 17492

Godbeniki!
Profesijonisti, obrtniki in delavci, ki so vešči godbe na pihala in na godala, naj se prijavijo godbenemu društvu Lira v Mariboru. Predsednik Jos. Rustja — Maribor, Gregorčičeva ul. št. 26/II. 17507

Trgovski potniki

Potnike
manufakturne stroke — za Ljubljano in bližnjo okolico, za obisk priv. strank sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16789

Pouk

Oblastveno koncesijonirana
šoferska šola
I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 52 17488

Klavir poučuje
gospodična po dobri metodi Klavir za vajo na razpolago. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17076

Citre poučuje
gospod. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 17479

Službe išče

Avtogen. varilec
in ključavničar dobro izurjen išče službo — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Emona« 17356

Knjigovodja
prvovrsten, vsestransko izobražen, bilancist, išče namešcenje v dopoldanskih urah. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Strokovnjak«. 17221

Hotelska sobarica
z večletno prakso, ki govori slov., nemško in italijansko, išče službo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Sobarica«. 17097

Trgovski pomočnik
mlad in agilen, izučen v večji trgovini mešan blaga, išče službo. Prosto mesto prosi javiti na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Maj — trgovina«. 16948

Gospodična
trgovsko naobražena, izurjena v prodaji in pisarniških poslih, želi primerne službe. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Starejša moč«. 17441

Korespondent
v šestih jezikih, knjigovodja - bilancist, sposoben organizator, želi premeniti dosedanje mesto. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Korespondent 6«. 17429

Ekonom
absolvent kmet. šole, vojaščine prost, z večletno prakso na veleposestvu — išče službo. Ponudbe na naslov: Igo Moškon, Zbure pošta Smarjeta na Dolenjskem. 17446

Absolventinja trgovske šole
želi premeniti svoje dosedanje mesto. Gre tudi na deželo. Ima 1 leto prakse pri večjem podjetju ter je zmožna stenografije in nemške korespondence. Cenj. ponudbe na podruž. Jutra v Novem mestu pod šifro »Vestna«. 17287

Prodajalka
izurjena v mešani trgovini išče kjerkoli službo. Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Izučena prodajalka«. 17202

Mlado dekle
ki ima svoje stanovanje, išče službo za takoj — najraje na ure. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 17396

Kot natakarica
grem na letovišče ali v boljšo gostilno v mestu. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vestna«. 17438

Šofer
s prakso, dober vozač, trezen in zanesljiv, samostojen v popravilih, išče namešcenja Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Vesten šofer« 17453

Mesto učenca
v trgovini mešanega ali manufaktur. blaga iščem za šestnajstletnega dečka. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra šola«. 17458

Absolvent realke
z večletno prakso kot drž. uradnik, abstinent, išče primerno službo. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Sposobnost 22«. 17480

Učenka
ki je dovršila dva razreda meščanske šole z dobrim uspehom, prikupljive zunanjosti in lepega vedenja, stara 16 let, sirota brez staršev, želi vstopiti v trgovino k dobrim ljudem Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Veselje do trgovine«. 17485

Šofer-mehanik
z večletno prakso, ki je odslužil vojaščino — želi službo za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Siguren šofer«. 17471

Gospodična
absolventka meščanske šole in trgovskega tečaja, zmožna slov. in nemščine, s triletno pisarniško prakso, išče primerno službo. Gre tudi na deželo ali kot blagajničarka. Cenjene dopise na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »232«. 17508

Plačilni natakar
starejši, zmožen kavcije, išče mesta. Pismene ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod »Kavcije zmožen«. 17506

Prodam

Kočija
štirisedežna (Landauer), dobro ohranjena po ugodni ceni naprodaj. Voz je pripraven tudi za pogrebna društva. — Ogled mogoč vsak čas na Sv. Petra c. št. 68 17355

Kompletno okno
110/215, in več dimnikarskih vratic proda hotel Štrukelj. 17351

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg pa 300 Din L. Brozović Zagreb. Ilica štev 82 — Kemična čistilnica perja.

Pristni malinovec
iz domačih gorskih malin ima vedno v zalogi po dnevnih cenah Lovro Rogelj na Vrhniki. 17197

Ledno omaro
dobro ohranjeno in prostorno poceni prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16756

Vermorel
škropilnice in žveplalnike, originalne francoske, ter vse nadomestne dele za te aparate ima v zalogi po zelo ugodnih cenah tvrdka Lovro Petovar. Ivanjkovci. Ceniki na zahtevo. 16721

Ročni voziček
na 4 kolesih. poljsko kovačnico (Feldschmiede) in žerjava (Schraubstock) prodam v Sp. Šiški, Cernetova cesta 29. 17228

Otroški voziček
najmodernejši, za polovično ceno nagrodaj v Majstrovi ulici 16. 17402

Kopalna banja
ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 17454

Otroški voziček
dobro ohranjen prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16838

Dinamo
1½ HP, kompletno lučno napravo poceni proda Rigler, Pragersko. 17503

2 tridelni okni
novi, z okvirji ugodno prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 17467

Motorna vozila

Motor. kolesa Puch
250 m² prodam za 60 ton prvovrstnih bukovih suhih drv. Pogledati: Iljaš, Zagreb, Draškovićeva ul. 22 17369

Motorno kolo
»Puch« 175 ccm, 2½ k. s., v dobrem stanju proda Zavodnik, Florijanska ul. št. 29. 17468

Austro Daimler
ADM - 6 cil., šestsedežni, odprt, malo rabljen, v brezhibnem stanju, z novo pnevmatiko, skupno za Din 55.000 proda Lampret in drug, Ljubljana, Šelenburgova ulica 4. 17482

Avtomobil
(limuzino), dobro ohranjen, rabljen, 6—7sedežen kupim pod lahkimi plačilnimi pogoji. Le resne in obširne ponudbe prosim na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Avtopromet«. 17499

Tovorni »Ford«
zamenjam za »Sauggasmotor« 12 HP. — Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Sauggasmotor«. 17502

Kupim

Tvrdka Lederer Desider, Sombor
kupuje rabljene železne sode in rabljene vreče od soli in išče zastopnike za prodajo masti, slanine, nadalje bencina, petroleja in motornega olja izven kartela. 16778

Šotor
dobro ohranjen kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Šotor«. 17456

Ajdove kaše
lepe kupim 5—6000 kg. Ponudbe prosim na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Ajdova kaša«. 17497

Kapital

Velika tov. opeke
z moderno urejenim strojnim obratom na električni pogon, z letno kapaciteto 3,000.000 zidne in strešne opeke sprejme
družabnika
v svrho razširjenja obrata Potreben kapital ca milijon Din. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Zajamčena rentabilnost«. 17176

Posestva

Enonadstropna hiša
z delavnico, pripravna za vse, trgovski lokal in pet stanovanj, poceni naprodaj v Splavarski ulici št. 3. — Pojasnila daje Jos. Riha. Maribor, Koroška št. 14. 17495

Hišo
lepo zidano, s sadonosnikom in njivo proda Jožef Podgoršek, mizar, Poljčane. 17496

Posestvo
z lepo in veliko gosposko hišo (vilo ali gradom) in vsem inventarjem kupi Pavle Desin, Bled, vila Mirasan. 16811

„POSEST“
Realitetna pisarna
družba z o. z.
odda sledeča stanovanja:
- TRISOBNO v centru, vse komfort, 2 predsobi in razne pritikline, za takoj, 2000 Din;
- CELO HIŠO za junij, lep vrt, 5 sob, vse pritikline, moderno, za ceno po dogovoru;
- DVOSOBNO, kuhinja, predsoba, balkon, Bežigrad, za takoj. Din 1000;
- DVOSOBNO, kabinet, pritikline, Bežigrad, za Din 1000;
- ŠTIRISOBNO, pritikline — Sp. Šiška, za junij, Din 1300;
- DVOSOBNO, kopalnica, poselska soba in pritikline pod Tivolijem, za julij, 1200 Din;
- TRISOBNO v centru mesta za takoj, 1200 Din;
- DVOSOBNO, predsoba, kuhinja, kopalnica, pritikline, mesto, 1250 Din;
- TRISOBNO — komfortno, za junij, blizu Vrtače, Din 1600;
- DVOSOBNO, lepo, blizu Bleiweisove ceste, Din 700. 17447

Trinadstropno hišo
v sredini mesta pod zelo ugodnimi pogoji prodam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 17434

Enodružinsko hišo
v bližini topniškega arzenala oddam s 15. majem. Pojasnila daje »Dunav« v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 3 — med ½ 8. in 14. uro. 17450

Hiša s trg. lokalom
lepa, enonadstropna, z mansardo, brez popravil, dvorišćno poslopje in velik vrt naprodaj pod ugodnimi pogoji v Mariboru — Magdalensko predmestje. — Dopise na podruž. »Jutra« v Mariboru pod »400.000«. 17377

Majhno hišico
v ceni 20—30.000 Din kupim v bližini mesta. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Mala hišica«. 17460

Vilo v okolici Bleda
ali Rogaške Slatine, s potrebno opremo 3 sob in ostalimi pritiklinami iščem Ponudbe na Publicitas A. D., Beograd, Kralja Milana 56 — pod šifro »Vila« 17475

Redka prilika!
V centru Savinjske doline prodam krasno posestvo z modernim in obširnim gospodarskim poslopjem, vsemi kmetijskimi stroji, bogatim inventarjem, konji, govejo živino ter prašiči. Poleg tega je znana dobro idoča gostilna, katera sama v par letih amortizira kapital. — Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 17491

Gostilno z vrtom
v predmestju Maribora takoj prodam za 250.000 Din Ponudbe pod značko »Potrebno 100.000« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 17498

Vrednote

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3. 38

Pohištvo

Jedilnica
skoraj nova, pisalna miza, zastori, kompletno za Din 7000 naprodaj v Majstrovi ulici 16. 17408

Prehrana

Deklico
3 mesece staro oddam v dobro vzgojo zakoncem brez otrok. Plačam po dogovoru. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra vzgoja«. 17448

Starejšo žensko
z nekaj gotovine, v zajamčeno prav dobro dosmrtno oskrbo sprejme gostilničarka v lepem trgu Posavja. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Dosmrtna oskrba«. 17411

Lokali

Lokal za krojača
odda takoj v najem Ivan Malus, Zabukovca-Žalec. 17366

1—2 pisarn. lokala
na prometni točki v pritličju oddamo. Ponudbe na Merkur, Dunajska cesta 31 17299

Poslovni lokal
takoj oddam na Cankarjevem nabrežju 25. 17196

Trgovski lokal
sredi Maribora, primeren za veletrgovino, manjšo industrijo ali podružnico, oddam v najem s 1. julijem. — Ponudbe na Hinko Sax, Maribor. 17156

Gostilno
na prometni točki radi bolezni takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 17488

V najem

Objekt
primeren za tovarno, večjo delavnico ali skladišče, na periferiji Ljubljane, blizu kolodvora, z vpeljanim vodovodom telefonom ter elektriko za luč in pogon strojev, oddam za daljšo dobo po zelo nizki ceni v najem Pismene ponudbe na oglas oddelek »Jutra« pod šifro »Objekt« 16759

Garažo
v Knafljevi ulici takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17394

Gostilne
trgovine, bufete, branjarije in drugo prodaja in oddaja v najem pod povoljnimi pogoji in cenami agencija »Kolumbus«, Zagreb, Vlaška ulica 34. — Telefon 34-38. 16714

Urejeno delavnico
z inventarjem za ključavničarstvo, kleparstvo in mehaniko, v večjem mestu na Gorenjskem oddam v najem. Interesenti naj sporoče svoje naslove na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Urejena delavnica«. 17200

Gostilno na deželi
vzamem v najem ali na račun. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gostilna na deželi«. 17437

Kovačnico
z vsem orodjem in 1 sobo oddam v najem kovaču, ki ima obrtno pravico za podkovanje konj, kovanje voz in plugov. Kovačnica stoji na zelo prometnem kraju. Kovač mora biti samec. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 17476

Les

Drva in odpadki
od žage se dobijo v vsaki količini pri tvrdki Ivan Šiška, tovarna parket, Metelkova ulica štev. 4. — Telefon 2244. 17361

Tesan les
popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi Ilirija dr z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta štev. 46, telefon 2880. 16681

Suhe deske
18 in 24 mm, od 10—16 m kupim franko vagon. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Deske« 17443

Italijanska firma
išče producenta, ki bi dobavljal mesečno po 10 vagonov smrekovih in jelovih paralelnih desk v debelini 15, 20, 25 in 40 mm, v širini od 17 cm naprej. I., II. in III. razred. Obvezne ponudbe z navedbo skrajne cene franko vagon Postojna pošljite na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Stalna dobava«. 16488

Stanovanja

Stanovanje
3—4 sob, v mestu išče rodbina 5 odraslih oseb za avgust ali prej. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Samo odrasli«. 17388

Stanovanje
z 2 sobama in kuhinjo, v mestu iščem za avgust. — Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Stanovanje za starejšo mirno stranko«. 17297

Stanovanje
1 ali 2 sob, kuhinje in pritiklin išče stranka brez otrok za takoj ali pozneje. Naslov; Klavora, Bleiweisova cesta 18 — pritličje. 17293

Majhno stanovanje
1—2sobno s pritiklinami, za takoj ali do julija iščem v sredini mesta, v pritličju ali I. nadstropju. Cenjene ponudbe pod šifro »Solidna stranka« na ogl. oddelek »Jutra«. 17268

Stanovanje
dvo- ali trisobno, po možnosti s kopalnico, išče družina dveh oseb, za avgust ali september. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Čisto«. 17444

Starejši gospod
s služkinjo, išče mirno
dvosobno stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami za avgust t. l., v okrožju trnovske, šentjakobske ali šentpeterske župnije. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »C. I. 10«. 17422

Stanovanje
dvo-, oziroma trisobno išče uradniška rodbina 4 članov za 1. junij ali 1. avgust, v mestu ali bližnji okolici Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 17425

Stanovanje
obstoječe iz 4 sob, poselske sobe, predsobe in ostalih pritiklin, v sredini mesta oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Avgust 1930«. 17452

Sobo s štedilnikom in majhen kabinet
1—2 osebama takoj odda Černič, Orlova ulica 21. 17405

Stanovanje
1—2 sob, v centru mesta išče mirna stranka 4 oseb (otroci odrasli) za junij. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17406

Stanovanje
2 sob in pritiklin, s kopalnico ali brez, v centru mesta išče zakonski par brez otrok, ki se vseli s popolnoma novim pohištvom. Plača do 1200 Din. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobro situiran«. 17428

Stanovanje
2 parketiranih sob, kabineta, kuhinje in pritiklin, z vrtom, elektriko in vodovodom oddam s 1. junijem solidni dvočlanski družini. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Za Bežigradom«. 17415

Stanovanje
dvo- ali enosobno, s pritiklinami išče stranka treh odraslih oseb — najraje v Spodnji Šiški ali za Bežigradom s 1. junijem. Pismene ponudbe na ekspozituro »Jutra«, Ljubljana VII pod šifro »Mirna«. 17478

2 stanovanji
oddam takoj. Pojasnila daje Fr. Sešek, Medvode 16 17465

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritiklin oddam s 1. junijem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17469

Sobe

Dve lepi sobi
v I. nadstr. moderne hiše v bližini frančiškanske cerkve oddam zdravniku, odvetniku ali slično. Vprašati pri Društvu hišnih posestnikov, Salendrova 6. 17357

Kot sostanovalko
sprejmem mirno gospodično v Prisojni ulici 5/II. 17342

Sostanovalca
v lepo sobo z elektriko in posebnim vhodom ter dobro hrano sprejmem za 650 Din mesečno. Poizve se v restavraciji »Soča« na Sv. Petra cesti št. 5. 17340

Opremljeno sobo
lepo in veliko, za 1—2 osebi oddam s 15. majem v Tavčarjevi ulici. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 17288

Sobo
v sredini mesta oddam s 15. majem. — Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17042

Sobico
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam s 1. junijem v Trdinovi ulici št. 2, pritličje. 17392

Opremljeno sobo
z dvema posteljama takoj oddam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 17407

2 sostanovalki
sprejmem na stanovanje na Zaloški cesti štev. 158. 17481

Preprosto sobo
snažno, s posebnim vhodom iz stopnjic, iščem blizu centra. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Center — soba«. 17440

3—4 osebe
po zmerni ceni sprejmem takoj na dobro domačo hrano. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 17013

Sobo
solnčno, lepo opremljeno, oddam med Tivolijem in deželno vlado. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17420

Sobo
zračno in solnčno oddam s 1. junijem gospodični v Gosposki ulici štev. 10/I. 17398

Lepo, solnčno sobo
opremljeno ali prazno, na željo tudi s hrano, v sredini mesta oddam takoj ali s 15. majem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 17413

Sobo
s posebnim vhodom takoj oddam ob Kotte - Murnovi cesti (hiša za gostilno Pavšek) Heinrieher. 17414

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam v centru mesta solidnemu gospodu. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 17416

Lepo sobo
takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17400

Kjerkoli v Mariboru
išče čisto, prazno sobico ženska srednjih let. Ponudbe s navedbo cene na naslov: Marija Tajnšek, Dobrna št. 68 pri Celju. 17433

Prazno sobo
oddam v centru mesta. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 17417

Sobo
s souporabo kuhinje oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17466

Gospodično
sprejmem na stanovanje v Kolodvorski ulici št. 28/I 17461

2 prazni sobi
s solnčno teraso oddam s 1. junijem stranki brez otrok. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 17431

Sostanovalca
boljšega sprejmem v vso oskrbo v Škofji ulici 13, pritličje. 17510

Kam pa kam?

Pevski odsek gasil. društva Rudnik priredi
vrtno veselico
dne 11. maja. na vrtu gosp. Zebala v Rudniku Začetek ob 3. uri popoldne Vabi odbor. 17489

Izgubljen

Prstan
se je izgubil od Bežigrada do Dunajske ceste. Pošten najditelj naj ga proti nagradi odda v oglasnem oddelku »Jutra«. 17352

2 rezervni avto-kolesi
sta se izgubili od Kranja do Bleda. Pošten najditelj naj jih proti nagradi odda pri tvrdki J. Miklč, Kranj 17473

Dopisi

Inženjer, Zagreb
13. o. mj. u 6 sati stanica Zal. 17432

Četrtek
ob 6. Poljubljen! 17435

Osamljen
iščem znanja z damo simpatične zunanjosti. Dopise pod »Maj« na oglasni oddelek »Jutra« 17457

Trst—Venezia
Obletnica prihaja. Zakaj ne odgovoriš na pismo iz Maribora, kjer sem. Naslov poslal. Prejela, a ne razumela? Piši! Poljube! 17470

Dva mornarja
želita radi poznanstva dopisovati z dvema mladima gospodičnama, v starosti do 19 let. Cenj. dopise po mogočnosti s sliko na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Jadransko morje«. 17477

Ker
do danes še nisem nič sprejel, Vas prosim obrazložitve. — Pozdravlja Vas Adler. 17504

Glasbila

Klavir prodam
Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 17418

Klavir
po ugodni ceni prodam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 17427

Stare gosli
dobro proda Joško Kresnik, Guštanj. 17388

Koncertne citre
popolnoma nove ugodno naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 17409

Pisalni stroji

Pisalni stroj
malo rabljen kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pisalni stroj«. 17391

Čitajte vedno naše oglase!

Novost! Novost! Železna služinska Brozovič« patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Razpošiljam po povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Ležalka za sunčanje — (Liegestuhl) najnovije vrsti stane Din. 150.—

L. BROZOVIĆ, Zagreb, Ilica 82.

Recto-Serol D.R.P.

HEMOROIDE

Merzov hemoroidni serum Recto-Serol prodre avtomat. v sedež bolezenskih klic, naglo odpravi nadloge, srbečico danke, skelenje in druge bolečine ter povzroči, da hemoroidi skrknejo. Velika tuba z uvodno cevjo 76 Din. — V lekarnah gratis prospekt štev. 6 — od kemične tvornice Merz & Co., Frankfurt am Main

Išče se trgovski lokal
za večjo trgovino v sredini mesta. Ponudbe pod »Lokal 152« na ogl. oddel. »Jutra«.

Radio

IZVLEČEK PROGRAMOV

Četrtek, 8. maja.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18: Ga. Cook poje slovanske in ameriške narodne pesmi. — 18.30: Iz finančnega gospodarstva. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: O domoljubju. — 20: Koncertni večer. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio - orkestra.

Petek, 9. maja.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Iz socialne fizike. — 19: Gospodinjska ura. — 19.30: Italijanščina. — 20: Glasbeno predavanje. — 20.30: Pevski koncert ge. Staller - Stotterjeve. — 21: Koncert radio - orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 10.30: Reproducirana glasba. — 12.45: Koncert radio - kvarteta. — 17.30: Jazzband. — 18: Godba na harmoniko. — 20: Koncert komorne glasbe: Mendelssohnov večer. — 21: Arije in dueti. — 22: Poročila. — ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 20.35: Literarni večer. — PRAGA 16.30: Koncert. — 19.05: Orkestralni koncert. — 20: Koncert orkestra in solistov. — 21: Koloraturne arije. — 21.40: Ukrajinske pesmi. — 21.45: Reproducirana glasba. — VARŠAVA 17.45: Koncert vojaške godbe. — 20.15: Koncert francoske glasbe. — DUNAJ 12: Opoldanski koncert. — 15.30: Reproducirana glasba. — 16.30: Glasbena akademija. — 20: Operni večer. — BERLIN 16.30: Lahka glasba. — 20.30: Zabaven večer. — Godba za ples. — FRANKFURT 16: Koncert. — 19.30: Program iz Stuttgarta. — 22: Saksofon. — LANGENBERG 17.30: Koncert orkestra. — 20.05: Simfoničen koncert. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 16: Popoldanski koncert. — 20: Schillerjeva proslava. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 19.30: Prenos iz gledališča: »Trubadur«. — 22.30: Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 21.02: Operni večer.

SOKOL

Češkoslovaška Obec sokolska je prejela prisrčno povabilo od rumunskih sokolskih društev, naj obiščejo njeni člani ob priliki poseta v Beogradu in Sofiji tudi Bukarešto ter na ta način okrepe akcijo ustanavljanja sokolskih društev med Rumuni.

Zlet bolgarskih Junakov v Sofiji, ki se bo vršil sredi julija v Sofiji, bo obsegal tudi tekme v dveh oddelkih. Pri tem zasleduje vodstvo Junakov namero, da se prepriča o tekmovalnih sposobnostih Junakov in o možnosti, da bi se udeležili prihodnjih Olimpijad in mednarodnih tekem. Zletni dnevi so od 9. julija do 13. ter se pričnó z zborovanji in sestanki vodilnih organov organizacije. Zletne priprave so sicer že napredovale, vendar se ne vrše z ono brzino, kakor bi bilo potrebno z ozirom na bližino zleta. Glavni zletni dan bo 12. julija.

Sokolsko društvo v Jihlavi, znanem svoječasno zelo ponemčenem mestu si bo postavilo letos svojo streho. Konkurenčnega tekmovanja se je udeležilo precej veliko število arhitektov in staviteljev.

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman

XLII. POGLAVJE

To je bilo listopada meseca, v petek zjutraj, tisti dan po narodnih volitvah l. 1860. Novice so se širile takrat bolj počasi nego dandanes, a vendar smo v svoji dolini pričakovali poročila iz Washingtona že tisto popoldne. Če je Lincoln zmagal, so govorili ljudje, tedaj se bo Jug odtrgal. Nastala bosta neizogibno dva naroda, in če bo treba bo prišlo med njima do takojšnje odločitve, kakor hitro bodo voditelji določili svoje vojne načrte. To so vsi priznavali; prav tako je bilo obče prepričanje, da pojde Jug v vojno, če bo nastala, z dobro opremljeno armado pod vodstvom najbolj sposobnih mož, ki so kdaj služili pod starim praporom — takih mož, kakršni so bili Lee, Jackson, Early, Smith in Stuart, s sto in sto ljudmi, ki so jih bili v West Pointu ali v Virginski vojni šoli v Lexingtonu izvežbali v orožju — z možmi, ki se bodo do zadnjega zvesto borili za svoje države in za Jug.

Naša država je bila razdvojena, zlasti pa naša dolina, zakaj čut miroljubnosti ni bil v njej posebno razvit. Vsak kraj je bil kakor skladišče streljiva: samo iskrice je bilo treba, pa bi bilo zletelo v zrak!.. Dogovorjeno je bilo, da opoldne zvemo, ali pride do te eksplozije, ali ne pride. Le malokateri izmed nas, unionistov in neunionistov, so imeli za Lincolna, tega nenavadnega moža z Zahoda, najveličastnejšo postavo naše zgodovine, ki jo je pozneje Jug enako ljubil kakor Sever, kaj več nego preziranje. V naši dolinici ga nismo poznali. Vsi, naj smo bili unionisti ali secesionisti, pristaši miru ali vojne, smo se bali poročila o njegovi izvolitvi.

Polkovnik Sheraton me je srečal med vrati. Bil je rdeč, oči je imel mrke in polne politike. »Ali imate kake nove vesti?« me je vprašal. »Ali ste kaj slišali iz Leesburga ali Washingtona?«

»Doslej ne,« sem odvrnil. »a v nekaj urah je pričakovati novic iz Leesburga.«

»Domenil sem se s poštarjem, da nam takoj sporoči, če kaj zve.« je rekel Sheraton. »Ako zmaga ta črni abolicionist Lincoln, bo ustrelil na ulici in mi bomo to slišali. Če zmaga Jug, bo ustrelil dvakrat tako naglo zaporedoma, kakor bo le mogel nabiti. In tako, gospod Cowles, če začujemo samo en strel, tedaj bo vojna — vojna, vam pravim.«

»A pojdite, pojdite,« je naglo dodal. »Kaj vas puščam, da čakate! Od hčere sem izvedel, da ste se vrnili z dokaj uspešnega potovanja in da se vaše razmere menda popravljajo. Tega smo vsi veseli. Evo moje roke, gospod. Moja hči me je obvestila o svojem in vašem sklepu. Vse vaše ravnanje, gospod Cowles, je bilo ravnanje pravega moža in vzvišeno nad vsak očitek. Boljšega zeta si ne bi mogel želeti.« Njegove besede, ki jih je govoril v popolni nevednosti tega, kar se je zgodilo, so me neznosno spekle.

»Polkovnik Sheraton,« sem odvrnil, »za moža je v vsaki stvari samo ena pot, ki vodi naprej, in je ta ravna. Reči pa moram, da moje ravnanje nikakor ni bilo tako vzvišeno in da hči ni povedala vsega, kar bi bila morala povedati.«

Tako govoreč sva stopila v veliko obednico. Polkovnik me je z gostoljubnim namenom potegnil k polici; a preden sem se utegnil zahvaliti, so se odprla vrata.

Na pragu sobe se je pokazala kratka, zavaljena postava in siva, sršeča griva našega prijatelja doktorja Samuela Bonda, zdravnika dveh okrajev, samca in dobrotnika vse trpeče okolice.

»Alo, doktor!« je izpregovoril polkovnik Sheraton. »Evo našega mladega prijatelja, ki se je vrnil s poti. Zdaj vam lahko povem, da je veliko upanja, da Cowlesova rodbina zmaga v zamotani pravni zadevi, ki je zadnji čas ogražala njen obstanek! Tako vsaj ne bomo izgubili sosedov in tujci se nam ne bodo mogli usesti na kraj, kamor ne spadajo. Gospoda, naj živi stara Virginija, taka, kakršna je bila na vse veke! Pridružite se nama, doktor! Vidite, gospod Cowles,« je dodal, obračaje se k meni, »doktor Bond se je spotoma ustavil pri nas, da bi pogledal k moji hčeri. Videti je, da se gospodična Grace danes dopoldne ne počuti dobro — a vsekako ne more biti nič resnega, kaj?«

Vsi smo se zopet obrnili, zakaj velika vrata obednice so se bila odprla. Vstopil je Harry Sheraton.

»Semkaj pojdi, sinko!« je vzkliknil njegov oče. »Pojdi k nam! Nalij nam dečko, na uspeh in zdravje obeh naših rodbin. Če jaz kaj vem, doktor, niste vi nič manj srečni od mene samega!«

Nič ni kazalo, da bi bil doktor Bond srečen. »Harry,« je rekel, »poglejte v mojo sedelno torbo — mislim, da sem pozabil v njej skrinjico z zdravniškimi pripravami.«

Mladi človek se je obrnil, a ker ni videl pametnega razloga za to naročilo, je med vrati obstal in se nato spet vrnil k nam.

»Ali smem vprašati, kako se počuti gospodična Sheratonova, doktor?« sem vljudno izpregovoril.

»Da, kako je z dekletom?« se je oglasil polkovnik Sheraton.» »V tem trenutku bi morala biti med nami — v trenutku, kakršen je ta!«

Doktor Bond je še vedno resno gledal na naju. Od mene se je obrnil k polkovniku Sheratonu in nato spet k Herryju Sheratonu, kateremu je strogo velel: »Ali me niste čuli? Pojdite ven!«

Mi trije smo ostali sami. Doktor Bond mi je rekel: »Jack, treba je, da govorim z vami med štirimi očmi!«

»Za kaj pa gre?« je vprašal polkovnik Sheraton. »Kakšna skrivnost je to? Zdi se mi, da imam pravico vedeti, kaj se godi. Ali je kaj hudega, doktor? Ali je moje dekletce bolno?«

»Da,« je rekel zdravnik.

»Kaj ji je?«

»Pomoči potrebuje,« je počasi rekel stari ščetinec.

»Mar ji vi ne morete pomagati? Ali ni to vaš posel?«

»Ne, gospod. To ne spada v moje področje,« je suho odvrnil dokto Bond, vzel ščepec tobaka in si z ogromno črno ruto obrisal nos.

Vinogradniki!

Širjenje raznih bolezni in škodljivcev preti z vedno večjo nevarnostjo, da uniči ne samo trgatev, temveč tudi vinograde same. Sedaj je najboljši čas za pokončavanje OIDIUMA, TRTNIH MOLOV in drugih škodljivcev s preizkušenimi in sigurnimi preparati, če želite imeti bogato trgatev.

AGRITOX najnovejše sredstvo za škropljenje proti trtnim molom.

ARZOLA sredstvo za škropljenje proti TRTNIM MOLOM.

MOLEX sredstvo za zapraševanje proti TRTNIM MOLOM za časa cvetenja, ko se bolj pojavijo in se trte ne sme škropiti.

SULFAROL za škropljenje proti OIDIUMU.

AGRITOX, ARZOLA in SULFAROL se lahko zmešajo z bordovsko juho za istočasno škropljenje zaradi prihranka časa in delovnih moči.

Zahtevajte naša strokovna navodila in cenike na naslov:

BILJANA A. D., BEOGRAD

Telefon 3—80 Dušanovac.

NAJNOVEJŠA KOLESA ZA OTROKE!

TOVARNA PELIKAN

KOLESNI DELI — PNEUMATIKE — EN DETAJL

LAKIRANJE — PONIKLANJE

Plačilne olajšave! Ceniki franko!

EN GROS

Otroški vozički

MARIJIN TRG ŠT. 8

TOVARNA

Ljubljana VII.

SPREJEMA VSA POPRAVILA KOLES IN VOZIČKOV!

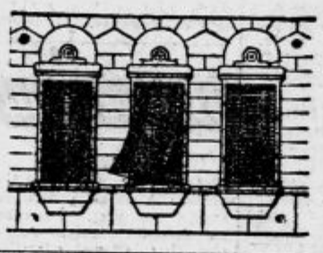

ŽALUZIJE,

lesene tekstilne rolete (drvonitke), rolete iz gradina, samonavijalce in lesene rolete »Esslinger« v vsakih konstrukcijah izdeluje solidno in najceneje tvrdka

PETER KOBAL

Kranj — Slovenija

Brzojavke: Kobal. Tel. interurb. 32.

Velika odprodaja čevljev

po znatno znižanih cenah. Prodalo se bo več tisoč parov čevljev.

Damski od štev. 36 do 41, II. vrste po. . . . . Din 120.—
Damski od štev. 36 do 41, najfinejši boks, po . . . . . » 160.—

V zalogi vse vrste čevljev za gospode, dame in otroke, ter v vseh modernih barvah s francoskimi, angleškimi in kuba-petami.

Pošiljamo tudi po povzetju; če blago ne ugaja, vrnemo denar.

Pred nakupom naj si ogleda vsakdo našo zalogo. Nihče ni vezan v nakup. 6455

„DOKO“ Prešernova ul. 9 (dvorišče)

Parketne deščice
Trstje za strope
Bakula (leseno pletivo) za strope in stene
Strešno lepenko in lesni cement dobavlja
Jos. R. Puh, Ljubljana
Gradaška ulica št. 22 – Tel. int. št. 2513

KAVO dnevno sveže praženo, dobite pri tvrdki

B. MOTOH, Ljubljana,

Vodnikov trg št. 5.

Cenjenim odjemalcem zmeljem kavo v najmodernejšem električnem mlinu na kamne, turško fino in navadno, brezplačno. 6396

PISARNIŠKE potrebščine, ogljeni papir, barvni trakovi, indigo in strojepisni papir, razmnoževalna barva, kemična črnila itd. — Se priporoča

LUD. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6 Tel. 29-80

Najpopolnejši

STOEWER

šivalni stroj

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana

Šelenburgova ulica 6

Brezplačen pouk. — 15-letna garancija. Telefon št. 29-80.

Rudolf Radovan

tapetnik in dekorater

6457

se je preselil na Mestni trg štev. 13

14 kar. zlata ura Din 280

Srebro Din 160

Jamstvo pet let.

Elegantna ploščnata nikelj cilinder ura s kamni, kot slika Din 99

Ista v gladki skatljici »Roskopf« Din 68

Najcenejše kakovosti »ROSKOPF« Din 49

Za neodgovarjajoče se vrne denar.

Anton Kiffmann

Maribor 136/b

Specialist samo za boljše švicarske ure.

Zahtevajte poštnine prost brezplačni cenik!

Več kompletnih umivalnikov

z marmornatimi ploščami proda

Hotel Štrukelj 6438

Javna skladišta

družba z o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 33

koncesijonirano javno in prosto skladišče ter špedicija

Občinske trošarine prosto skladišče

nudi veliko udobnost trgovcem in industrijcem zlasti zaradi nove občinske trošarinske tarife

Carine prosto skladišče — zveza po industrijskem tiru z glavnim kolodvorom — cene kulantne — izvrševanje naročil skrbno in točno

4610

Telefon št. 2366.
Brzojavni naslov: Skladišta

Prvenstvo naših patentiranih ledenic:

40% prihranek ledu, 10 dni ohrani sveže meso, niske cene!

Braća Goldner

tvornica omar za led, lesenih oprem in kovinske robe. 5708

Subotica, Jugovičeva 20

Telefon 134 Telefon 134

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpriprostejšega do najfinejšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4.

Opozorilo

Opozarjamo igralce sreč drž. raz. loterije da bo dajala glavna kolektorska prodajalna **Aleksandra R. Pavlovića iz Beograda,** Obilićev venac 33, tekom žrebanja V. razreda od 8. maja do 2. junija t. l. **preko radija vsak dan obvestila o izžrebanih večjih dobitkih (4000 Din in višje).**

Ta obvestila bomo emitirali vsak dan po dnevnih novinarskih vesteh (po pol 14. uri). Naročite srečke pri glavni kolekturi, kjer boste naglo in točno postreženi. 6215

Krapinske Toplice

(poleg Zagreba)

42° C prirodno vroči termalni viri in blato zdravijo revmo, protin, ischias, ženske bolezni itd. V pred- in poseziji znatna znižanja cen kakor tudi specialni 20dnevni aranžmaji po pavšalnih cenah Din 1280 (soba, prehrana, kopelji in takse). Avtobusni promet, dobra prehrana, zmerne cene. Začetek sezije 16. aprila. Zahtevajte prospekte! 79

Razpis

Občina Moste pri Ljubljani razpisuje 2 službeni mesti, in sicer

občinskega dacarja

za pobiranje občinskih trošarin na alkohol z nastopom 1. junija t. l. in

šoferja

za motorno škropilnico, ki mora biti izučen ključavničar event. mehanik.

Prošnje, opremljene s spričevali usposobljenosti in dosedanje zaposlenosti ter z navedbo plače, je vlagati pri županstvu v Mostah do 17. maja t. l. 6451

Županstvo občine Moste pri Ljubljani.

„MIRIM“ nagrade!

Vsem odjemalcem Mirim čokolade sporočamo, da je glasom novega zakona od 10. t. m. zabranjeno izdavanje kakoršnihkoli nagrad. Opozarjamo vsled tega vse zbiralce črk, da v njihovem lastnem interesu pošljejo zbrano besedilo pred navedenim časom na naš naslov, da jim zamoremo izdati pripadajoče nagrade. Izjemoma bomo dodeljevali nagrade tudi onim, ki sicer nimajo kompletnega besedila, imajo pa predpisano črko R.

Na besedila, ki bi prišla po 10. maju, se žal ne moremo ozirati. Isto velja za avtomat.

Končno še sporočamo vsem ljubiteljem Mirim čokolade, da jim pripravljamo prijetno iznenadenje. 6460

TOVARNA ČOKOLADE „MIRIM“
Maribor

Modni kamgarn sportni ševjot za fine obleke.

Velika izbira, ugodne cene.

R. MIKLAUC,
»Pri škofu«, Ljubljana.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam stali ob bridki izgubi našega srčno ljubljenega soproga, očeta, sina, svaka in strica, gospoda

Franceta Wolharja

tolažilno ob strani, se najtopleje zahvaljujemo.

Pred vsem pa naj velja naša iskrena zahvala za ljubeznivo in požrtvovalno delo bolniškemu osobju ter preč. duhovščini, dalje ravnateljstvu drž. železnic, žel. godbi »Sloga«, tovarišem, ki so ga spremili na zadnji poti ter vsem ostalim. Zahvaljujemo se za krasno cvetje in vence. Spominjajte se ga tudi v molitvi in Bog Vam obilo povrni. 7001

ŽALUJOČI OSTALI.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Aloizij Novak. Vsi v Ljubljani.